

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik -PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobodnem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 187 (13.418)

Trst, petek, 11. avgusta 1989

Za palermsko sodstvo so bile vesti o njunem sporu napihnjene Visoki komisar za boj proti mafiji Sica se je »pobotal« s sodnikom Falconejem

Po škandalu o anonimnih grožnjah je Sica podvomil v iskrenost Falconejevih izjav
Na srečanju so točneje opredelili pristojnosti sodnikov in preiskovalcev

PALERMO — Visoki komisar za boj proti mafiji Sica se je včeraj v palermški sodni palači srečal s sodnikom Falconejem, s predsednikom prizivnega sodišča Contijem in še nekaterimi sodniki protimafijskega poola. Včerajšnje srečanje je toliko bolj pomembno, ker so prejšnje dni krožile govorice, da je med Sico in Falconejem prišlo do nesporazumov, ki bi lahko kvarno vplivali na verodostojnost Falconejevih izjav v zvezi z anonimnimi grožnjami.

Visoki komisar Sica je menda posumil, da je sodnik Falcone »usmerjal«
sebi v korist skesanca Contorna takoj po njegovi nenadni vrnitvi iz ZDA že lani novembra. Slednji je sedaj v zaporu zaradi mafijske dejavnosti, zaporni nalog pa je podpisal prav Falcone, preden so ga imenovali za namestnika državnega pravdnika. Udeleženci sestanka niso bili zgovorni z novinarji, zato je vsebina ovita v skrajno tajnost. Vse, kar je Sica povedal, je, da sploh ne gre za »premirje«, kot so srečanje označili novinarji, tudi ne sestanek sprave, pač pa za pojasnila, ki so v takih okoliščinah nujna. Predsednik Conti je bil nekoliko jasnejši, ko je omenil, da so na sestanku točneje opredelili pristojnosti posameznih institucij, ki imajo nelahko nalogo v boju proti mafiji, in za pojasnila v zvezi z nekaterimi preiskavami, ki jih je naročil komisar Sica tudi v tujini.

Drugega dela srečanja so se udeležili vsi sodniki, ki sodelujejo s protimafijskim poolom. Glede na pomembnost dogodka pa ni šla neopazno mimo odsotnost sodnika Di Pise, ki je bil med glavnimi osumljenci v zvezi s škandalom o anonimnih grožnjah. Di Pisa je pozneje pojasnil, da vabila za sestanek ni dobil.

Na sliki (telefoto AP): srečanje med Sico in Falconejem je potekalo za zaprtimi vrati

V Jadranu alg skoraj ni več Morje v FJK je izredno čisto

RIM — V teh avgustovskih dneh je narava nekoliko prizanesljivejša s turističnimi delavci, vsaj kar se tiče sluzastih alg. Vzdož jadranske obale se je ta pojav močno zmanjšal, ponekod, predvsem na rivieri Emilije-Romagne in Mark, pa se sluz ni pojavila že nekaj dni. Poleg tega pa so tudi satelitski posnetki meteorološke službe pokazali, da sluzaste plasti skoraj ni več.

Optimizem torej narašča, ekološki, med temi so tudi najuglednejša imena svetovnega slovesa, pa opozarjajo, da pozornosti ni nikoli dovolj. Pristojne oblasti morajo čimprej učinkovito ukrepati, saj obstaja nevarnost, da bo pojav alg prihodnje leto še hujši. Primerni ukrepi so zaželeni še pred prihodnjo kopališko sezono, vendar ne samo zaradi turizma, temveč zato, ker je Jadransko morje resnično bolno, tako da je ogrožena tudi ribiška dejavnost, predvsem v srednjem Jadranu. Kar se naših krajev tiče pa moramo podčrtati, da so analize, ki so jih ponovno opravili na univerzi v Gradcu, pozitivne. Lignansko in gradeško morje je popolnoma čisto.

Najnovejši predlog Solidarnosti V novi vladi tudi mesto za komuniste

VARŠAVA — Vlada generala Kiszczaka postaja iz dneva v dan manj verjetna, po izjavah predstavnikov Kmečke stranke, da so pripravljeni iti v koalicijo s Solidarnostjo, pa se spet poglablja kriza, kateri bi se na Poljskem vse politične sile za vsako ceno rade izognile in ponovno odprle pot ideji o tako imenovani veliki koaliciji vseh političnih sil.

Pri tem pa voditelji Solidarnosti še naprej izjavljajo, da so pripravljeni prevzeti odgovornost in voditi poljsko vlado. Na ta način naj bi po njihovem mnenju le izpolnili želje poljskega ljudstva, ki se je na volitvah jasno posatilo na stran Solidarnosti. Ob prilaščanju pravice do vodenja nove poljske vlade pa Solidarnost ne izključuje sodelovanja komunistov v morebitni novi vladi.

To je včeraj izjavil vodilni politični svetovalec Solidarnosti Bronislaw Geremek, ki je včeraj prispel v Italijo. Geremek je še dejal, da naj bi bila Solidarnost pripravljena prepustiti poljski komunistični partiji notranje in obrambno ministrstvo pod pogojem, da ima sedanja opozicija ministrskega predsednika. Predstavnik Solidarnosti pa je še izjavil, da naj bi predlog Walese glede formiranja nove vladne koalicije brez sodelovanja komunistov ne predstavljal kršitve dogovorov »okrog mize«
in da naj bi bili prav predstavniki komunistične partije tisti, ki so v dnevniku Tribuna ludu prvi napovedali možnost prehoda v opozicijo.

Takoj po prisegi novega japonskega premierja govorice o škandalu Povsem nova imena v Kaifujevi vladi Prvič v zgodovini tudi dve ministrici

TOKIO — Novi japonski premier Toširo Kaifu je sestavil popolnoma novo vlado v primerjavo s kabineto prejšnjega ministrskega predsednika Unoja. Prvič v zgodovini Japonske sta na dveh ministrskih položajih ženski, s čimer naj bi vladajoča liberalnodemokratska stranka spet pridobila na svojo stran ženske, ki so na volitvah 23. julija letos tej stranki povsem obrnile hrbet in glasovale raje za socialiste.

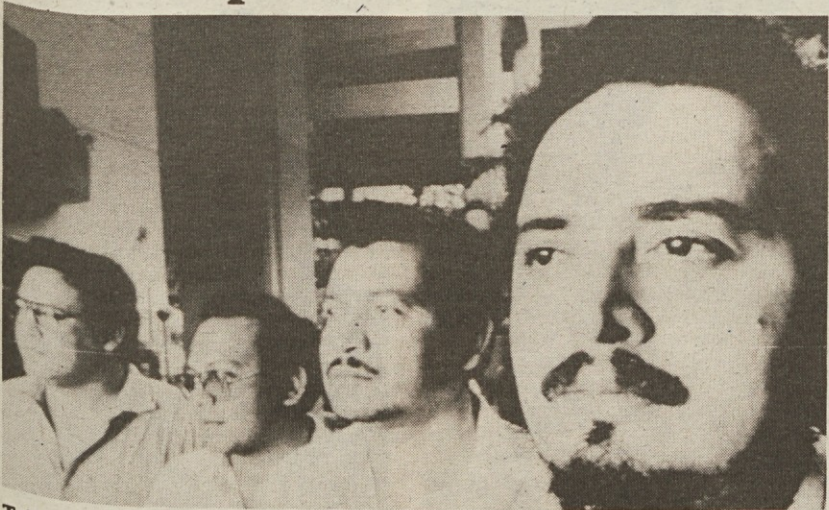
Nova vlada je formalno nastopila s prisego premierja Kaifuja pred cesarjem Akihitom. Novi zunanji minister bo 64-letni Taro Nakayama, medtem ko bo finančni resor vodil 52-letni Ryutaro Hašimoto, ki so ga še pred kratkim imeli za najverjetnejšega Unojevega naslednika. Obe ministrici sta 56-letna novinarka Sumiko Takahara, ki bo vodila gospodarsko načrtovanje, in 69-letna Mayumi Moryama, ki bo vodila ministrstvo za okolje.

Sestava nove vlade ministrskega predsednika Kaifuja predstavlja v prvi vrsti poskus ponovne pridobitve zaupanja pri volilcih, ki so se od liberalnodemokratske stranke začeli odvrčati najprej zaradi škandala Recruit, ki je maja letos povzročil padec premierja Nobura Takešite, in nato še zaradi izjav neke geješe o intimnem življenju Takešitovega naslednika Sosukeja Una. Novi premier Toširo Kaifu naj bi ne bil vpleten v noben škandal, povsem lahko pa tudi njemu ne bo, saj je prav na dan, ko je Kaifu slovesno prisegel pred cesarjem Akihitom, japonski tednik Šukan Posto objavil intervju s sestro nekega dekleta, s katerim naj bi imel novi japonski premier pred desetimi leti nezakonskega otroka. Premierjev urad trditev tednika za enkrat ni hotel komentirati.

Ministrski predsednik Kaifu zapušta vladno palačo po prvem zasedanju vlade (Telefoto AP)

V ZDA politični azil za contrase

Trije vojaški voditelji nikaragovskih protisandinističnih gverilcev so dobili politično zavetišče v ZDA po dogovoru o demobilizaciji njihovih sil

Dva listka za eno nagrado

RIM — Sodišče je uvedlo preiskavo o dveh stavniških listkih Loterije Italija 1987, ki imata oba isto serijsko številko, ki bi morala dobiti 50 milijonov lir. Enega od listkov je predstavila Goričanka Iride Zanuttig julija lani, vendar ni nikoli dobila nobenega odgovora. Stopila je do odvetnika, ki je ugotovil, da ležita v Rimu dva listka z isto številko in da sedaj ugotavljajo, če je kdo hotel pravzaprav oslepariti državo.

Obe ženski trdita, da sta listka kupili v Rimu, nekje pri železniški postaji. Oba listka so tiskana na papirju, ki se ga poslužuje državna kovnica, ki jih tiska, vendar pa je številka na listku, ki ga je predložila gospa Garramone, baje ponarejena, poleg tega pa je listek predstavila po zapadlosti 180 dni, kolikor predvideva zakon.

Vsa zadeva je sedaj na sodišču, ki bo moralo odločiti, kaj z obema listkoma.

V Bejrutu so se obnovili spopadi med krščanskimi in muslimanskimi milicami

Glede problema zahodnih talcev v Libanonu naj bi se kot posrednik ponujal Pakistan

BEJRUT — V pogajanja v zvezi z usodo zahodnih talcev v Libanonu bi se v naslednjih dneh lahko vmešal tudi Pakistan, ki naj bi bil posrednik v pogajanjih med Teheranom in Washingtonom glede odmrznitve iranskega kapitala v ameriških bankah. To vest je včeraj prinesel Teheran Times, ki tudi piše, da naj bi imel pri tem najbolj aktivno vlogo pakistanski zunanji minister Yaqub Khan. Iranski dnevnik svoje trditve opravičuje s tem, da ima Pakistan dobre odnose tako z Iranom kot z ZDA.

Navedbe Teheran Timesa pa je včeraj komentiral tudi glasnik Bele hiše Marlin Fitzwater. Ta je na posebni tiskovni konferenci povedal, da imajo trditve iranskega dnevnika najbrž osnovo v dokaj intenzivni diplomatski aktivnosti, do katere je med ZDA in Iranom prišlo v zadnjem obdobju. Fitzwater je še dejal, da so se ZDA pogovarjale tudi s Pakistanom glede zahodnih talcev, da pa mu ni znano, če bo pakistanski zunanji minister Yaqub Khan res imel vlogo, ki mu jo Teheran Times pripisuje. Glasnik Bele hiše je še pristavil, da je članek v iranskem dnevniku »zelo zanimiv« in da so se ZDA za rešitev drame s talci pripravljene pogovarjati s vsakim, ki lahko k tej rešitvi prispeva ustrezen delež.

V Bejrutu pa so predstavniki Hezbolaha demantirali govorice, da naj bi

preklicali smrtno obsodbo za Američana Josepha Cicippia. Zato pa so se včeraj razširile govorice, da naj bi islamski integralisti preselili vse zahodne talce na bolj varna mesta. To naj bi storili zato, ker naj bi se pripadniki Božje stranke bali napada izraelske aviacije na njihova skrivališča kot maščevanje za sredin atentat, ko je avto bomba eksplodirala sredi nekega izraelskega vojaškega konvoja na jugu Libanona. Zato naj bi tudi mnogi predstavniki Hezbolaha zapustili svoja skrivališča v južnem predmestju Bejruta in se preselilo v dolino Bekaa, ki jo nadzoruje Sirija.

V rokah pripadnikov Hezbolaha so poleg Cicippia, še štirje Britanci, dva Nemci, en Irec, en Italijan in še sedem Američanov. Iz šiitskih virov se je tudi zvedelo, da naj bi do kakršne koli spremembe položaja talcev prišlo šele po konkretnem odgovoru Izraela glede pogojev, ki jih je Hezbolah postavil za njihovo izpustitev.

Medtem pa so se v Bejrutu spet obnovili boji med muslimanskimi in krščanskimi milicami. Ljudje (na sliki AP) iščejo zaklonišča, včerajšnji spopad pa je terjal novih šest življenj. Nad Libanonom so se spet pojavila izraelska letala, ki se sicer v spopade niso vmešala, s svojo prisotnostjo pa so dodala svoj delež k stalnemu vzdušju napetosti in sila v tej državi.

V Estoniji narašča medetnična napetost

MOSKVA — Stavkovni val v Estoniji, ki se je začasno prenehal zadnje dni julija in prve dni avgusta, je spet izbruhnil z vso silo. Stavkajo delavci ruske narodnosti, stavka pa se je iz Tallina, glavnega mesta Estonske SR, kjer stavkajo vglavem uslužbenci prevoznih podjetij, razširila do obmorskega mesta Kochtla-Jarve. V Tallinu stavka zadeva 20 podjetij, v Kochtla-Jarveju pa pet.

O tem poroča sovjetska tiskovna agencija TASS, ki se sklicuje na vesti, ki prihajajo iz stavkovnega komiteja Interfronta, skupine, ki predstavlja kakih 10 tisoč ruskih delavcev, ki protestirajo proti estonskemu volilnemu zakonu, ki daje aktivno in pasivno volilno pravico samo tistim, ki imajo vsaj dve leti stalno bivališče v Estoniji. Poleg tega je obvezno znanje estonsčine, kar po mnenju ruskih delavcev krši njihove pravice kot manjšine v Estoniji ter ustavno načelo enakopravnosti med narodi.

Izvestja pa poročajo, da je napetost med Estonci in Rusi v nedeljo že povzročila prvo žrtev: v središču Tallina je umrl Rus, ki ga je Estonec med pretepom udaril s steklenico po glavi. Župan estonskega glavnega mesta je izrazil zaskrbljenost nad naraščajočo napetostjo med narodi, medtem ko vodja stavkovnega odbora ruskih delavcev zahteva oblikovanje preiskovalne komisije, ki naj prouči politiko samoodločanja, ki velja v Estoniji.

Tudi Vladimir Dedijer zahteva odpravo napak iz preteklosti

LJUBLJANA — Tudi v Jugoslaviji vse bolj ugotavljajo, da socializem ne more graditi na lažeh, priznavajo, da je tudi partija delala v preteklosti napake in zato vse glasneje zahteva rehabilitacijo za nekatere osebnosti iz povojne zgodovine. Pa tudi razkrinjanje tistih, ki so stalinističnemu terorju botrovali.

Dr. Vladimir Dedijer je v teh dneh vrgel med jugoslovansko javnost že drugo bombo, po tisti prvi - pismu za Russellovo sodišče. Tokrat terja, da oblast popravi krivice, ki so jih prizadejali nekaterim znanim osebnostim v preteklosti in mnogim preprostim ljudem. Vendar predvsem kritično ugotavlja, da so se pojavile v jugoslovanski javnosti zadnje čase nekatere pobude, ki izhajajo čisto preprosto iz nacionalističnih nagibov. Pri tem omenja Spomenko Hribar, ki s svojimi somišljeniki zahteva rehabilitacijo vojnih zločincev in to belogardistov in celo zahteva, da jim postavijo spomenik. Zahtevajo pa tudi rehabilitacijo Aleksandra Rankovića in Draže Mihajlovića, še spomni Dedijer. In je seveda ostro proti take vrste rehabilitaciji.

Se pa zavzema za to, da bi rehabilitirali vse tiste revolucionarje, ki so izginili v stalinističnih čistkah v Moskvi, v Španiji, Franciji in Jugoslaviji. Ne pozabi na veliko število kmetov po vsej državi, ki so veliko pretrpeli v prvih povojnih letih prav zaradi nekaterih dogmatičnih rešitev kmetijstva in na nedolžne žrtve Golega otoka.

»Pogostokrat se sprašujem,« pravi Dedijer, »kdo lahko rehabilitira vse tiste nesrečne ljudi z Golega otoka. Sam Ranković je nekoč dejal, da so približno polovico teh ljudi zaprli po božji pravici. Koliko teh je pustilo kosti na pustem otoku? Vem, da so posmrtno ostanke čez nekaj let izkopali, kosti metali v stroje za cement ali jih lomili, potem pa jih metali v morje. Kje naj zdaj matere, hčerke, žene najdejo njihove grobove,« se sprašuje Dedijer.

Ko je omenil sodne rehabilitacije, je Dedijer seveda spregovoril o Dahavskih procesih, ki so po njegovem mnenju bili velika sodna sramota. Zadnji kongres slovenskih komunistov je sicer prinesel odločitev o dostopnosti vseh dokumentov sodobnejše zgodovine, pa tudi o tem procesu, toda komisija za proučitev celotnih okoliščin Dahavskih procesov z Ljubom Bavconom na čelu je za glavnega krivca proglasila le tedanjega notranjega ministra Slovenije, pokojnega Borisa Kraigherja.

Kaj je z vlogo Mihe Marinka, ki je menda nekatere obtožence pripravil k temu, da bi priznali objektivno krivdo (ne subjektivno), ker to partija zahteva, se sprašuje Dedijer in vlogo Edvarda Kardelja v Dahavskih procesih. Kardelj je po najnovejših podatkih in spoznanjih, pravi Dedijer, sodeloval pri čistkah v Moskvi. Med Dahavci so bili tudi trije nekdanji sekretarji ZK Slovenije in tudi zato zdaj vsi krivico mečejo na Kraigherja, torej je spet imela prste vmes dnevna politika, zaključuje Dedijer. Sprašuje se, zakaj tega ni obelodanila Bavconova komisija.

Dedijer pa na koncu zahteva rehabilitacijo za nikogar drugega kot za Josipa Broza Tita. Razlaga, da so bili v njegovih zbranih delih narejeni veliki propusti in črtanja. »Nisem mogel verjeti, kako so tedanji mogočniki zahtevali od urednikov zbranih del, da falsificirajo določene Titove dokumente, da ne bi odkrili njihovih napak v preteklosti. Zato bi zdaj morali primerjati originalne dokumente s tistimi v zbranih delih in takoj bi videli, kje gre za izpušcanja ali čiste potvorbe.

Sicer pa, pravi Dedijer, Tito je bil velika zgodovinska osebnost. Boril se je proti Hitlerju, izvedel revolucijo, se uprl Stalinu, bil pobudnik gibanja nevrščene. To so nesporne zasluge. Toda bil je samo človek, ki je delal tudi napake. Če torej povemo resnico tudi o njegovih slabostih, nikakor ne bomo omajali njegovega ugleda, še ugotavlja Vladimir Dedijer.

NADA MAVRIČ

Sovjetsko zvezo skrbi vstop Avstrije v ES

DUNAJ — Sovjetska zveza je izrazila zaskrbljenost glede morebitnega pristopa Avstrije k Evropski skupnosti, ker naj bi tako izgubila svojo nevtralnost. To svoje stališče sovjetska vlada izraža v diplomatski noti, ki jo je avstrijskemu kanclerju Vranitzkemu izročil sovjetski veleposlanik na Dunaju Genadij Šikin.

V diplomatski noti sovjetska vlada opozarja, da naj bi polnopravno članstvo Avstrije v ES ne imelo le gospodarski pomen, temveč je predvsem politični pomen tisti, ki skrbi SZ. Evropska skupnost namreč poleg gospodarske enotnosti želi tudi enotnost pri zunanji politiki in na področju varnosti. To pa bi po mnenju SZ ogrozilo avstrijsko nevtralnost. SZ sicer jemlje na znanje, da je Avstrija v svoji prošnji za vstop v ES poudarila pomen svoje nevtralnosti, kateri naj bi se ne nameravala odpovedati za nobeno ceno. V pismu sovjetska vlada še izraža upanje, da se bo teh načel Avstrija tudi res držala.

Sovjetska zveza pa v noti tudi navaja, da je kot ena od podpisnic avstrijske državne pogodbe iz leta 1955, ko je bila tudi sprejeta avstrijska nevtralnost, zainteresirana za njeno prihodnost, predvsem pa za suverenost in ozemeljsko celovitost avstrijske republike. Diplomatska nota še poudarja, da naj bi Avstrija prav svojo nevtralnostjo dosegla na mednarodnem političnem prizorišču izreden ugled, zaradi katerega je postala eden od centrov OZN, njena prestolnica pa prizorišče najpomembnejših pogajanj med Vzhodom in Zahodom. »Zato nevtralnost,« zaključuje sovjetska nota, »ni pomembna le za Avstrijo, temveč predstavlja enega glavnih dejavnikov medsebojnega zaupanja in razumevanja v Evropi.«

V Beogradu zavračajo ameriško resolucijo o človekovih pravicah

BEOGRAD — Resolucija, ki so jo sprejeli minuli petek v senatu ameriškega kongresa, temelji na neresnicah in tendencioznih razlagah, je izjavil na včerajšnji redni tiskovni konferenci predstavnik Zveznega sekretariata za zunanje zadeve Ivo Vajgl. Dejal je, da sprejetje tega pošastnega dokumenta ter njegov ton in »zahteve« pričajo o tem, da njegovi avtorji še vedno verjamejo, da se je mogoče v suverenih državah pogovarjati na preživel način.

Ivo Vajgl je odgovarjal na več vprašanj ob sprejetju resolucije v ameriškem senatu, ki od jugoslovanske vlade ultimativno zahteva, da zagotovi človekove pravice nekdanjemu obsojencu. Dobroslavu Paragi, bojevniku protijugoslovanske emigracije, je dejal. Resolucija, ki so jo sprejeli v senatu kongresa ZDA 4. avgusta, ki temelji na neresnicah in tendencioznih razlagah dogodkov izpred leta dni, predstavlja dejanje, ki je uperjeno proti Jugoslaviji in tradicionalno dobrim odnosom med državama.

To je dogodek, ki mu namenjamo največ pozornosti. Odpravnik poslov jugoslovanskega veleposlanstva v Washingtonu je še pred sprejetjem te pošastne resolucije posredoval v ameriškem zunanjem ministrstvu in »dobil odgovor, ki ga razvoj dogodkov ni potrdil«. Potem je še enkrat posredoval, dobil pa je tudi navodila za nadaljnje ravnanje. Vredno razmisleka je dejstvo, zakaj so ameriški senatorji dobesedno minuto pred potnicami »potegnili to potezo«, čeprav ne poznajo dejstev o človekovih pravicah, družbenem in pravnem sistemu Jugoslavije.

Na vprašanje, kako komentira najnovejšo izjavo grškega predsednika Horstosa Sardjetakisa - da v Jugoslaviji »(še vedno) gojijo sovraštvo do Grčije«, da »ponarejajo zgodovino« in da »je Makedonija bila in bo grška« - je predstavnik ZZZZ odgovoril, da je to povzročilo zaprepanje: »Zelo neprijetno smo presenečeni, ker je najvišja osebnost sosednje države z neprimernimi besedami in konstrukcijami govorila o vprašanjih, ki zadevajo samostojnost in življenjske interese Jugoslavije. Naša država bo seveda na ta »pojave«, ki dobrim sosedskim odnosom gotovo ne bo koristil, ustrezno odgovorila.« (dd)

Nagrade v dolarjih za sovjetske kmete

MOSKVA — Sovjetska zveza bo od letos skušala spodbuditi večjo proizvodnjo v kmetijstvu, tako da bo za nekatere kulture plačevala v dolarjih vse tisto, kar bodo kmetje pridelali več od povprečnega pridelka zadnjih let. TASS pravi, da gre za poskus, ki bo veljal za letošnje in za prihodnje leto, saj v SZ pravzaprav ne vedo več, kaj bi naredili, da nekoliko zvišajo storilnost v kmetijskih združnih kombinatih.

Nagrada v dolarjih za sedaj velja za trdo žito, grah in hmelj ter za semena oljnic. Tako bodo na primer za vsako tono žita, ki ga bodo pridelali nad povprečjem prejšnjih let dobili 80 konvertibilnih rubljev, za vsako tono oljaric pa 90 konvertibilnih rubljev.

Znesek bodo v dolarjih nakazali na banko in kmetijski kombinati bodo s to vsoto lahko razpolagali tako za izmenjavo s tujino, kot za plače kmetov.

Glavna osumljenca sta, kljub alibiju, vdova in njen naivni ljubimec

Nov poletni zločin spet razdvaja javnost

FORTE DEI MARMI (LUCCA) — Ljubiteljem črne kronike se ponuja nova kriminalka poletja. Kot v primeru šarmantne Gigliole Guerinoni, gre tudi tokrat za klasični trikotnik: on, ona, tretji. On, žrtev, je 69-letni poslovnež Luciano Iacopi (slika desno), ki so ga 17. julija našli mrtvega v domači garaži. Vzrok smrti: 17 vbodov z nožem. Ona, vdova, 50-letna Maria Luigia Redoli (levo), plavalaska kričečega videza in mati dveh najstnikov. Tretji, ljubimec, 24-letni Giancarlo Cappelletti, postaven in naiven karabinjer, sicer pa žrtev vdovinih nepotešenih strasti.

Pokojni Iacopi je menda živel samo za denar, bil je grobian, skopuh in imel je veliko sovražnikov. Ženine skoke čez plot je stoično prenašal, večji del svojega časa je tratil po sodiščih, saj je baje vložil najmanj 30 tožb proti svojim upnikom, ki so zamujali z vračanjem denarja. Družina ni žvela prav idilično, otroka sta bila skoraj zmeraj z materjo. Zločin se je zgodil v sumljivih okoliščinah, tako vdova kot njen prijatelj in otroka pa imajo žezezen alibi: 17. julija so pozno v noč plesali v nekem disku v Versiliji. Preiskovalci so v stiski, alibi po eni strani sicer drži, po drugi pa je tako banalen, da vzbuja vedno nove sume. Noža, s katerim se je zločinec lotil žrtve, ni nikjer; vrata garaže so bila zaklenjena od znotraj, vhodna vrata vile prav tako, šop ključev, ki je že leta imel stalno mesto na neki polici, pa so našli na drugem mestu. Vdova in njen naivni karabinjer sta v zaporu, preiskovalci pa še tavaajo v temi in hlastajo po vsakem novem indicu. Vsaka domneva pa je za sedaj hudo tvegana.

Stališča Castiglioneja in Zanfagninija Socialisti o bodoči koaliciji na Deželi

TRST — Senator Castiglione in deželni tajnik Zanfagnini sta po prvih posvetovanjih z drugimi strankami pojasnila stališče PSI do krize na Deželi. Socialisti, poudarjata, hočejo postaviti na noge deželno večino, ki bi slonela na odnosu KD-PSI, a bi uživala tudi podporo širokega kroga političnih sil. To pa ne pomeni avtomatične, temveč le možno neposredno prisotnost in odgovornost v deželnem odboru, saj se deželna institucija ne omejuje le na odbor. Tudi KD, ki je pohitela z imenovanjem svojega kandidata za predsedstvo deželnega odbora - piše v tiskovni noti - bo razumela, da prav naloge in vodenje deželnega vrha narekujejo pozorno proučitev, kajti ločevati je treba med institucionalno in jamstveno funkcijo, ki sta kot taki nepristranski in značilni za predsednika, ter med vodstvom neke politične sile. Zanfagnini in Castiglione načelno dobro ocenjujeta dosedanja dvostranska srečanja, zlasti še z LpT in PSDI, s katerima bo PSI soočenje še poglobil. Ko bodo natanko določene vse neobhodne politične predpostavke, sta še podčrtala zastopnika PSI, bosta prišli do izraza tudi večina in sama koalicija v deželnem odboru, a ne kot ponovitev starega 6-strankarskega modela - ki nima apriorne vrednosti, tudi zato ne, ker ga volivci niso podprli - pač pa kot realno in prepričljivo sozvočje glede bistvenih smernic upravnega programa, glede prioritete, ki jih gre določiti, in glede umestnih popravkov k temu, kar kaže popraviti.

Ob udeležbi 944 razstavljalcev iz 23 držav Začenja se Celovski sejem Skupinska razstava 14 obrtnikov iz Slovenije

CELOVEC — Jutri, 12. avgusta, se bo v Celovcu začel 56. mednarodni Celovski sejem, ki bo trajal do nedelje, 20. avgusta. Odkar so organizatorji pred leti izluščili iz sejma strokovni lesni sejem (ki je septembra), Celovski sejem ni izgubil na privlačnosti. Letos spet pričakujejo okoli 200.000 obiskovalcev, zlasti iz Koroške, jugovzhodne Avstrije, Slovenije in Italije. Na površini 100.000 kv. m bo s potrošniškim blagom in investicijsko opremo sodelovalo 944 razstavljalcev iz 23 držav. Med njimi je tudi skupinska razstava 14 obrtnikov iz Slovenije, ki predstavljajo modne, rokodelske, usnjene in pletene izdelke. Kot je ob predstavitvi sejma dejal predsednik Walter Dermuth, pa je sejem postal privlačen tudi za Madžarsko. Poslovodja sejma dr. Hans-Jörg Pawlik pričakuje pozitivne rezultate, ker se v Avstriji kaže pozitiven gospodarski razvoj. Kot že lani vabi sejem z geslom "Vsakemu svoje!". Temu primerno je ponudba široko razvejana. Kmetijska zbornica se letos osredotoča na predstavitev konj in ovac, pripravila je strokovno razstavo podeželske kmečke tehnike (od 15. do 20. 8.), kmetje bodo prodajali lastne proizvode, na sporedu pa bo tudi pokušnja moštov. Mnogo razstavljalcev bo ponujalo robo s področja gospodinjstva in prehrane, hala 12 bo napolnjena z modnimi izdelki, mnogo bo tudi pohištva in stanovanjske opreme. Sejem se ponaa še s centrom montažnih hišic, izgrajen pa je bil tudi paviljon z raznovrstnimi kopalnicami. Vedno bolj obsežen je tudi gradbeni sektor. Posebno privlačen bo zabavišni park, v katerem bodo nastopali številni zabavni in plesni ansambli. Sejem bo odprt dnevno med 9. in 18. uro; zabavišni park pa še do 2. ure. Uprava sejma je poskrbela tudi za udoben prevoz do sejmišča. Avtomobile je možno parkirati na posebnih parkiriščih ob robu mesta (Kirchengasse in St. Ruprechterstrasse), od koder te avtobus brezplačno pelje do sejmišča.

VINKO WIESER

Z včerajšnjega sestanka na deželni ravni v Vidmu Bo družbo Cogolo prevzel kolos državnega obsega?

Uslužbenci bodo naposled vendar prišli do denarja

VIDEM — Na pobudo predsednika deželne uprave FJK je bil včeraj v Vidmu sestanek, med katerim so proučili rezultate rimskih pogajanj v zvezi z reševanjem industrijske grupe Cogolo iz dolžniške stiske. Poleg Biasuttija so se ga udeležili komisari kriznih podjetij Asquini, Ratti in Zunino, deželni odbornik za industrijo Saro, podpredsednik finančne družbe Friulia Pittoni z generalnim direktorjem Cocetto, vodja videmskega združenja industrijcev Del Piero, komunistični parlamentarec Pascolat, zastopstvo sindikatov CGIL, CISL in UIL ter delegacija tovarniškega sveta družbe Cogolo.

Adriano Biasutti je izrazil zaskrbljenost zaradi možnosti, da se utegne postopek za oddajo tovarn v najem zavleči in spraviti v nevarnost ohranitev sovjetskih naročil, ki so bistvenega pomena za furlansko grupo; če bo namreč kdo - deželno podjetje ali družba vsedravnih razsežnosti - prevzel Cogolove tovarne,

bo to storil edino proti jamstvu, da se mu naročila iz Sovjetske zveze ne bodo izmuznila.

Nadzorni odbor, v katerem so funkcionarji ministrstev za industrijo in zaklad, je določil 12. september kot zadnji rok, do katerega morajo interesenti predložiti svoje ponudbe o najemu ali odkupu Cogolovih obratov. V Rimu zatrjujejo, da je bilo to potrebno zaradi "postopkovne korektnosti"; očitno gre za to, da se nameni nekaj več časa za razmislek temu ali onemu vsedravnemu kolosu, ki bi rad tudi v Furlanijo, nekateri pa se vprašujejo, ali to morda pomeni, da bo podjetništvo iz naše dežele (in Veneta) izrinjeno.

Včeraj so tudi povedali, da bodo uslužbenci takoj dobili plačo za april in predjem na majsko plačo, zdaj pa bo treba urediti še problem dopolnilne blagajne. Dežela in parlamentarci bodo spet pritisnili na Rim. (dg)

Od danes v Kranju Gorenjski sejem

KRANJ — Danes bodo v Kranju odprli 39. gorenjski sejem, ki si ga bo mogoče ogledati vse do nedelje (20. avgusta) zvečer. Gorenjski sejem sodi med najstarejše zamatke kmetijskega in gozdarskega sejmarjenja, sicer pa je to osrednja prodajno-informativna prireditel, na kateri bo prišel vsakdo na svoj račun, saj bo našel tu konfekcijo, pohištvo, dekorativno, belo tehniko, vsakovrstne izdelke drobnega gospodarstva, vse potrebno za gradbenike, dalje opremo in stroje za kmetijstvo in gozdarstvo in tako naprej. Prireditelj je poskrbel tudi za bogato kulinarčno ponudbo, ki bo šla od kranjskih klobas, jedi z žara in pečenega odojka pa do krač, morskih rib in drugih kuhinjskih specialitet. Za najmlajše so uredili zabavni park, za mlade pa bo vsak večer zabavni program s plesom.

Z višje pomorske šole v Piranu na pomoč turizmu in gostinstvu

PORTOROŽ — Prvih deset diplomantov, ki so ob delu končali študij na l. 1985 odprtem oddelku Višje pomorske (VPŠ) v Piranu, je že prevzelo nove delovne naloge v obalnih turističnih organizacijah. Ker hkrati kljub precejšnjemu opisu, ki je posledica težavnosti študija ob delu, nadaljujejo šolanja tudi zadostne skupine študentov naslednjih generacij, je po mnenju izvršilnega odbora Obalno kraške turistične poslovne skupnosti Portorož (OKTPS) novi oddelek že dokazal svojo upravičenost in je zato potrebno, da zainteresirane organizacije še naprej sfinancirajo to izobraževanje.

Govorili so tudi o potrebi po podornejšem nudenju in prodaji obalnokraških turističnih in gostinskih zmogljivosti s posebnim poudarkom na boljsem izkoristku tukajšnjih naravnih, zgodovinskih in etnografskih lepot oziroma posebnosti.

Ker je bil na tem področju v preteklosti nastop našega turističnega gospodarstva pogostokrat vse preveč raz-

drobljen in odvisen od iznajdljivosti ter prizadevnosti nosilcev te dejavnosti v posameznih organizacijah, so se dogovorili, da bodo še do letošnje jeseni pripravili nov program enotnejšega, učinkovitejšega, predvsem pa mnogo bolj strokovno zasnovanega trženja obalnokraške turistične ponudbe.

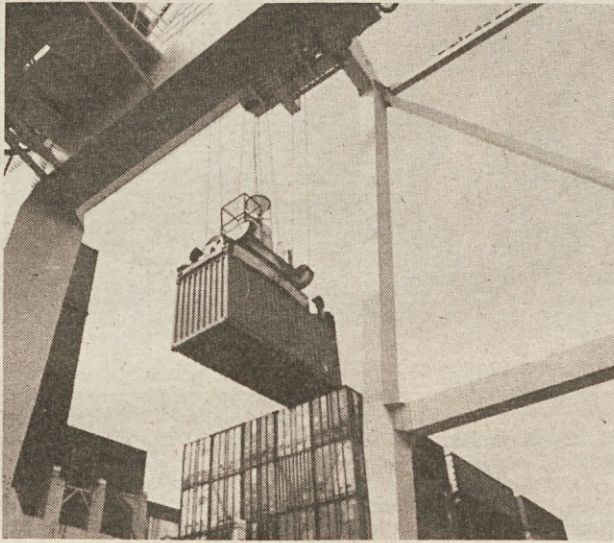
Tako kakor pri financiranju tega projekta morajo po mnenju izvršilnega odbora OKTPS tudi pri zagotavljanju denarja za delovanje turistične ambulante sodelovati vse zainteresirane organizacije, skupnosti in službe iz tega predela. Kljub precejšnjim stroškom in znanim težavam zdravstva bo namreč turistična ambulanta, ki nedvomno sodi med nujne sestavine celovite ponudbe takšnega turističnega središča, kakršen je Portorož, lahko v celoti izpolnila svoj namen samo v primeru, če bo še naprej tako kot doslej delovala nepretrgoma štiriindvajset ur na dan.

JANEZ ODAR

Skozi koprsko luko vse več kontejnerjev

KOPER — Sarajevo-Express, ena od dveh največjih jugoslovanskih specializiranih čezoceank za prevoz kontejnerjev, last reške Jugolinije (nosilnost 1.900 kontejnerjev TEU), je v sredo zjutraj pristala v koprski luki, kjer so v manj kot 12 urah razložili 300 in naložili 200 novih kontejnerjev, tako je lahko ladja že ponoči odplula po svoji redni liniji med vzhodno obalo Severne Amerike, Perzijskim zalivom in Jadranom. V Kopru pretovorijo iz leta v leto več kontejnerjev: lani v 7 mesecih 45.000, letos že 48.000. Resda je vse več tujih kontejnerjev (v tranzitu), saj se delež domačih kontejnerjev v pretovoru Luke Koper zmanjšuje; morda tudi zaradi večjega izkoriščanja luke Bar. Kakorkoli že, v Kopru dobro vedo, da je velik kontejnerski terminal, ki so ga zgradili pred desetimi leti, postal pretesen in ga zato že širi-jo. Do novembra naj bi pridobili še 105 metrov nove obale, kjer bodo pristajale velike kontejnerske ladje.

(B. Š.)

Pretovor kontejnerjev v koprski luki

V Poreču šola za astronome

POREČ — V Višnjaju blizu Poreča so se začeli poletni tečaji iz zvezdlovja, ki jih prireja Amatersko astronomsko združenje in krajevna osnovna šola s sodelovanjem raziskovalne postaje Petnica, iz katere je tudi prišel doberšen del tehnične opreme za to šolo.

Šola obiskuje dvajset prav posebno nadarjenih učencev praktično iz vseh republik oziroma pokrajin Jugoslavije, ki se ubadajo prvenstveno z meteorji, sicer pa tudi z astrofotografijo in kompiutorsko obdelavo podatkov, ki jih bodo ob koncu šolanja objavili v posebnem biltenu. Predavatelji so seveda sami strokovnjaki, ki bodo šolarje popeljali tudi na ogled zvezdnice v Trstu. Šolski urnik je seveda čisto drugačen kot na drugih šolah: spati je treba podnevi, učiti se pa ponoči, saj nebesnih teles drugače ne bi videli...

Naša meja je najbolj odprta, in vendar...

REKA — Italijansko-jugoslovansko mejo daleč naokoli dajejo za vzgled kot eno najbolj odprtih v mednarodnem merilu. To je po vsej verjetnosti tudi res, vendar velja takšna oznaka očitno samo na kopnem, ne pa tudi v zraku...

Tako vsaj dajejo misliti okoliščine, kakršne so sledile nesreči, ki se je pripetila te dni na Malem Lošnju italijanski turistki. Lorella Obbe je padla z obrežne pečine na skale in se hudo poškodovala, tako da jo je bilo treba nemudoma peljati v specializirano kliniko. Lorellin mož Luigi Bevilacqua, zdravnik, se je odločil za neko kliniko v Padovi in krajevno zdravstveno osebo mu je brž dalo na razpolago rešilno letalo. Tedaj pa se je zataknilo. Italijanski dežurni nadzornik poletov pilotu ni dovolil pristanka na italijanskem ozemlju, kar je utemeljil - kot poroča reški Novi list - z nekim zastarelim pravilnikom. Ponesrečenko so potem naložili na avstrijsko cesso, temu letalu pa so pristanek dovolili. Morda zato - dodaja omenjeni časopis - ker sodi Avstrija na Zahod.

Načelnik turističnega letališča na Malem Lošnju pa se je grenko vprašal: »Kaj več velja, človeško življenje, ali strogo spoštovanje birokratskih norm?«

Koprška porodnišnica nujno potrebuje nove aparature!

KOPER — Ginekološko-porodniški oddelek in otroški oddelek sta v koprskem Zdravstvenem centru oddelka, ki delujeta v najhujši prostorski stiski. Toda niso le prostori, ki otežujejo delo zdravstvenim delavcem in vzbujajo nelagodje pri pacientih: v tej enoti tozda Splošna bolnica Izola se soočajo tudi s težavami zaradi iztrošene opreme. S to problematiko so se seznanile tudi članice Sveta za vprašanja družbeno-ekonomskega in političnega položaja žensk pri OK SZDL Koper. Odločile so se za koordinirano zbiranje sredstev za nujnejše aparate, ki jih uporabljajo na porodniško-ginekološkem oz. otroškem oddelku v Kopru.

Prvi aparat, ki naj bi ga kupili s solidarno zbranimi sredstvi, je aparat za plinsko mikro analizo (pH meter). Z njim se določa količina kisika, ogljikovega dioksida in kislost krvi, kar omogoča porodničarjem kakovostno vodenje poroda, je pa seveda zelo koristen tudi v po-

porodnem obdobju za analize otrokove krvi. Tak aparat so v koprsko bolnišnico dobili l. 1969 in ga s pridom uporabljali, a se je začel kvariti; zmanjkalo je tudi nadomestnih delov, zato ga že 6 let ne uporabljajo. Aparat stane približno 18.000 dolarjev.

V načrtu pa imajo še dveje pomembnih nakupov. Gre za nov kardiotokograf, s katerim nadzorujejo kakovost plodovnega stanja in zaznajo njegovo ogroženost ali krizo, kar omogoča zdravnikom ustrezno ukrepanje. V Kopru imajo dva taka aparata, od katerih je eden stalno v okvari, kar otežkoča delo, zdravniške pa postavljajo pred težke odločitve, ko enim lahko pomagajo drugim pa ne. V bolnici bi morali imeti vsaj tri tokografe, da bi normalno delali, eden pa stane 12.000 dolarjev. Potreben pa je tudi še in inkubator (10.000 dolarjev), saj so trije premalo, še posebej, ker je eden star že 20 let in pogosto pokvarjen.

DUŠAN GRČA

Školjka velikanka

PIRAN — Piranski potapljač Zvone Kralj je našel užiti klapavico (dagnjo ali pedoča) - velikanko. Reševal je ribiško mrežo, ki se je na globlini 26 metrov zataknila ob potopljeno barkačo in našel že umirajočo (verjetno je že odživila svoje) jadransko velikanko, ki je merila 21 centimetrov v dolžino in dobrih 10 centimetrov v širino. Strokovnjaki ocenjujejo, da je glede na globlino (kjer ima manj primerne pogoje - manj hrane) školjka rastla vsaj petnajst, če ne celo tudi dvajset ali več let.

Ne izkušeni potapljači, ne v ribarnici, pa tudi tisti, ki gojijo školjke, še niso videli take velikanke. Običajno jih prodajajo po šest ali sedem centimetrov. Vse, ki so večje kot 10 centimetrov, sodijo med velike. Ta pa je bila zares izjemna in tudi v njeni bližini ni bilo tako velikih. Seveda za tako najdbo ni dovolj samo sreča. Zvone Kralj ima po desetletjih potapljanja morskno dno v Piranskem in Koprskem zalivu skorajda že v mezinu. (B. Š.)

Zdaj si denar izposojajo še zdravstvene skupnosti

KOPER — Delavci vseh tozdov Zdravstvenega centra Koper so včeraj normalno prejeli osebni dohodek. Zasluga ne gre toliko višjim prispevnim stopnjam, ki so jih sprejeli v šestih južnoprimorskih občinah, ampak bolj dejstvu, da sta kredit zdaj najeli piranska in koprška zdravstvena skupnost (prva 2,5, druga 11,5 milijarde din), ki sta ta denar izplačali na račun že opravljenih storitev oz. tistih, ki jih bodo v Zdravstvenem centru Koper opravili zavarovancem teh dveh občin. Čeprav koprskemu Zdravstvenemu centru že drugi mesec ni bilo treba najemati kreditov, imajo še več kot 23 milijard kratkoročnih kreditov in so morali samo za obresti ta mesec odrediti 5,5 milijarde dinarjev. Ostalih pet občin, ki najbolj koristijo storitve Zdravstvenega centra Koper, pa še zmeraj zamuja s plačili storitev. Izolska, bujska, sežanska, postojnska in ilirskobistriška zdravstvena skupnost dolgujejo (ali zamujajo s plačili) kakih 14,5 milijarde dinarjev. Če bi uspeli vzpostaviti tak sistem, ki bi zdravstvenim organizacijam omogočal takojšnjo poravnavo sredstev in bi vsaj 6 mesecev ohranili višjo prispevno stopnjo iz dohodka gospodarstva, bi Zdravstveni center Koper v približno pol leta lahko poravnal svoje kratkoročne dolgove. Ureditve finančnih težav južnoprimorskega zdravstva seveda ne pomeni vsega, ampak šele začetek urejanja pglavitnih težav, ki bi zdravstvu omogočilo normalno poslovanje. Urediti bi morali vrsto sistemskih vprašanj; v izolski bolnišnici računanje, ali ne bi bilo smiselno uvesti ukrep družbenega varstva (sprva so bili za to, zdaj pa spet omahujejo), s čimer bi skušali odpraviti notranje slabosti. Tretja, prav tako pomembna naloga pa je, da uporabniki zdravstvenih storitev natančno povedo, kakšen standard storitev bi pravzaprav radi (takega, kot ga imajo zdaj, višjega, ali nižjega). Tudi od tega bo namreč odvisno, koliko bo treba za zdravstvo seči v žep.

BORIS ŠULIGOJ

Medtem ko že obstajajo strogi državni zakoni proti hrupu Občina Trst bo jeseni uvedla novo službo proti zvočnemu onesnaženju

S prihodnjo jesenjo naj bi Trst ne bil več med nabolj hrupnimi italijanskimi mesti (izvedenci Zelenega vlaka, ki so se lani mudili v Trstu, so našemu mestu nadeli vzdevek »Trieste fracassona«). Tržaški občinski odbor je z ozirom na že obstoječe člene kazenskega zakonika in na smernice ministrstva za okolje namreč izdelal nov pravilnik za učinkovitejšo nadzorovanje virov zvočnega onesnaženja in za preprečevanje nepotrebnega hrupa, ki ga vsi več ali manj povzročamo, ko se peljemo z avtomobilom ali ko gledamo televizijo ali se veselimo v družbi prijateljev. O sklepu, ki ga je občinski odbor izdelal v sodelovanju z občinsko komisijo proti onesnaževanju in s Krajevno zdravstveno enoto, bo oktobra razpravljala občinski svet, ki bo tako lahko vnesel tudi morebitne popravke.

Hrup, katerega se v teh vročih poletnih dneh, ko počivamo in sploh živimo z odprtimi okni, veliko bolj zavedamo kot pozimi, povzročajo seveda številni dejavniki, od industrijskih obratov do prometa, a tudi neodgovorno ravnanje nekaterih, ki nimajo obzira do svojih sosesk. Vse te različne vrste zvočnega onesnaženja pa v Trstu ustvarjajo tako močno zvočno oziroma hrupno kuliso, ki daleč presega meje, ki jih je lani z zakonskim osnutkom predvidel minister za okolje. Po tem osnutku naj hrup v mestu ne bi presegal podnevi 65 decibelov, medtem ko se v strogem tržaškem središču suče med 59 in 75 decibelov.

Proti nepotrebnemu hrupu — kot rečeno — sicer že obstajajo zakoni, ki predvidevajo precej slane globe in celo zaporne kazni, odvisno pač od tega, kdo in kako povzroča hrup. Če ima kdo »prilagojen« motor in ga uporablja na neracionalen način — kot pravi poveljnik mestnih redarjev D. Ambrosi — tvega globo, ki jo predvideva prometni zakonik in ki gre od 50 do 75 tisoč lir. To velja torej za številne avtomobiliste, ki preveč radi pritisejo na plin in ki verjetno ne dajo popraviti svojih zastarelih motorjev ali izpušnih cevi (tudi v zvezi s tem obstajajo izrecni zakonski predpisi, ki pa jih je težko izvajati, ker bi bilo pač potrebno pregledati vsa vozila na motorni pogon), pa tudi za večino mladih motociklistov, ki odkrivajo novo strast povzročanja nepotrebnega hrupa.

S hrupom pa se ukvarjajo še številni drugi člani kazenskega zakonika ali poenotenega teksta sil javnega reda, ki predvidevajo kazni v primeru »nočnega razgrajanja«, »motenja javnega miru« (sem spada neprimerna uporaba gospodinjskih strojev in televizorja itd.), »napadov na javno zdravje« (gre v glavnem za tovarne ali obrtne delavnice in za gostilne ter javne lokale). Teh prekrškov seveda ni mogoče kaznovati z navadno globo, o njih mora soditi pretor, ki odloči, kakšna je najustreznejša kazen. Posamezni hrupneži so lahko obsojeni na precej slano globo (do 600 tisoč lir) in na tri mesece zapore. Kazni za obrate so seveda večje in predvidevajo tudi obvezno posodobitev strojev, ki ne smejo več povzročati hrupa (tak je bil tudi lanski primer tovarne testenin Miramar na Valmauri, ki je s hrupom svojih strojev ponoči nadlegovala stanovalce in je morala zaradi tega kupiti nove stroje in spremeniti urnike obratovanja).

V vseh teh primerih občani lahko pokličejo organe javnega reda (ki prav v teh poletnih dneh beležijo občuten porast telefonskih klicev predvsem zaradi prevelikega nočnega hrupa). Vendar je treba poudariti, da so

doslej imeli res malo sreče z njimi. Kdor je klical mestne redarje ali policijo, ker so ga sosedje motili ali ker se je skupina fantičev igrala z motorji, je zelo redko dočkal prihod izvidnice. Temu botruje kronično pomanjkanje osebja, predvsem med mestnimi redarji, ki trenutno lahko opravljajo samo najnujnejša opravila, tako da je potem tudi policija prezaposlena.

Prav tu pa bi morala poseči Občina, ki naj bi v sodelovanju s KZE izurila posebno skupino mestnih redarjev za boj proti zvočnemu onesnaženju. Ta skupina naj bi med drugim kontrolirala, da mestni hrup ne preseže — tako podnevi kot ponoči — 65 decibelov. Vendar se prav tukaj postavlja vprašanje, ali bo Občina lahko izredno zaposlila nove redarje, in na drugem mestu, kako bodo preprečili zvočno

onesnaženje. Če je rešitev v primeru obratov in javnih lokalov dokaj »preprosta«, pa je veliko težje preprečevati zvočno onesnaženje, ki ga povzročajo vozila. Le-ta bi bilo treba po eni strani redno pregledovati, po drugi strani pa jim v primeru, ko hrup preseže predpisane meje, prepovedati vstop v mesto (po zgledu nekaterih tujih držav, ki podobni ukrep predvidevajo tudi v primeru prevelikega zračnega onesnaženja).

Ne glede na to, kako bo ravnala Občina, pa bi si morali vsi izprati vest. »Če bi vsi imeli nekoliko več obzira do drugih«, pravi D'Ambrosi (in mi se popolnoma strinjamo z njim), »bi vsi živeli bolje. Na žalost pa vsak gleda samo na svoje udobje in se kaj malo zanima za bližnjega.«

Na sliki (foto Magajna) skupina mladih motoristov na Trgu Oberdan.

Družba Sintermec iz Brescie bo v Trstu zgradila nov obrat

Tržaška družba za promocijo podjetniških iniciativ Trieste Impresa je izdala tiskovno sporočilo, v katerem izraža svoje veliko zadovoljstvo spriču hitrega in dobrega napredovanja industrijskega projekta družbe Sintermec iz Brescie.

V načrtu družbe iz Lombardije je namreč izgradnja novega industrijskega obrata v našem mestu, v katerem naj bi proizvajali tako imenovane sinterizirane komponente, in sicer na osnovi tehnoloških procesov metalurgije prašnih delcev. Proizvod bi bil v pretežni meri namenjen tržišču avtomobilov in gospodinjskih strojev, z velikimi potencialnimi možnostmi prodora na tuja tržišča.

Pri družbi Sintermec v Brescii predvidevajo, da bo celotna investicija za nov obrat veljala okrog 38 milijard lir, v njem pa naj bi našlo neposredno ali posredno zaposlitev več kot sto oseb.

V zadnjih dveh mesecih — piše v tiskovni noti Trieste Impresa — je o novi industrijski iniciativi že izrekel pozitivno mnenje Rotacijski sklad (FRIE), medtem ko je deželna finančna družba Friulia — ki naj bi kot delničar sodelovala pri glavnici nove družbe — začela s poglobljenim študijem predloženih načrtov. Prav te dni pa je tudi izvršni odbor Ustanove za tržaško industrijsko cono (EZIT) odobril predpisano opcijo za zemljišče, na katerem naj bi zrasel novi industrijski objekt.

Predsednik družbe Trieste Impresa Giorgio Tombesi pa je med drugim izrazil zadovoljstvo tudi zato, ker se je načrt družbe Sintermec doslej izkazal kot zelo obetaven. Izrazil je tudi pričakovanje, da se bo še pred iztekom leta pozitivno zaključila preliminarina faza, ki naj bi ji takoj sledil začetek gradnje nove tovarne.

Jeseni bo v Trstu posvet o tržnih perspektivah zavarovalnic in bank

Na pobudo družbe Trieste Consult bo 19. in 20. oktobra v našem mestu potekal vsedržavni posvet, posvečen bančnemu in zavarovalskemu marketingu.

Na dnevnem redu posveta bo v prvi vrsti razprava o možnostih, ki ga bo imel ta sektor po prelomnem 1. januarju 1993, nadalje o izkušnjah v tujih državah (zlasti severni Evropi in Ameriki) in seveda o finančnem tržišču v Italiji. V ospredju bodo tudi čedalje večje potrebe porabnikov, saj se področje bančništva in zavarovalništva vedno bolj širi navzven: poleg podjetij je čedalje več tudi navadnih klientov, zaradi česar so na posvet povabili tudi predstavnike Gibanja italijanskih odjemalcev.

Med novostmi, ki jih bodo predstavili, bodo tudi tako imenovani finančni supermarketi, to so družbe, ki naj bi ponujale čedalje bolj izpopolnjene in donosne storitve širokemu krogu porabnikov. Razpravljali pa bodo tudi o kombiniranem poslovanju med zavarovalnicami in bankami po eni strani in med ustanovami za socialno skrbstvo na drugi.

Prireditelj posveta, družba Trieste Consult, je bila ustanovljena leta 1973 na pobudo njenih sedanjih družabnikov, ki so: zavarovalnice Generali, RAS, Lloyd Adriatico in SASA, Tržaška hranilnica CRT, tržaška Trgovinska zbornica in Zveza industrijcev tržaške pokrajine. Trieste Consult je specializirana na dveh področjih, in sicer na področju organiziranja kongresnih prireditev in na področju gospodarskih raziskav.

To in ono s počasne, a slikovite vožnje proti Opčinam

»Če je tramvaj v popravilu, sem še sam bolan«

Če bi turistu opisovali zanimivosti Trsta, bi mednje prav gotovo prišli Miramarski grad in park, Grad sv. Justa, Akvarij in še nekaj muzejev. Med te zanimivosti in posebnosti pa sodi tudi openski tramvaj, ki se ga sami poslužujemo za prevozno sredstvo, ne da bi pomislili, da gre res za redkost, ki nam jo drugi zavidajo, torej za tramvaj z bogato zgodovino, ki nas v dvajsetih minutah prepelje po strmih hribu iz mesta do Opčin.

Ponavadi se nam vedno mudi in nimamo časa, da bi med vožnjo s tramvajem, ki se počasi vzpenja po hribu, medtem ko drsi drugo vozilo proti mestu, tudi uživali. Uživali ob pogledu na enkratno okolico, mimo katere se vozimo in ob opazovanju ljudi, ki se peljejo s tramvajem.

Zadnjič sem si privoščila takšno mirno in udobno vožnjo. In ni mi bilo žal. Že tolikokrat sem se vozila na tej progi, pa mi je šele tokrat pogled obstal na dvojezičnem napisu o cenah vozovnic. Kdo ve, koliko let so že tu ti dvojezični napisi (in prav je, da so), pa se na srečo še niso našli prenapeteži, ki bi videli v tem kaj slabega, kakšno nevarnost za italijanstvo Trsta.

Včasih so bili tudi vozniki in spredovniki v openskem tramvaju v glavnem Slovenci, mi je povedal eden izmed uslužbencev. Danes je položaj nekoliko drugačen, vendar je med oseb-

jem še vedno veliko domačinov, ki poznajo svoje potnike in jih tudi ti dobro poznajo.

K meni je prisedel starejši moški. Takoj je bil pripravljen na razgovor. Da mu je 82 let, mi je povedal, da se je včasih s tramvajem vozil v mesto na delo v pristanišče. »Sedaj pa si vsaj

dvakrat na teden privoščim vožnjo v Trst. Drugi hodijo na počitnice, potujejo. Jaz pa se peljem v Trst in potem nazaj in mi je lepo. Vozniki me že poznajo in tudi jaz njih. Če je tramvaj v popravilu, sem še sam bolan.« S tramvajem se je peljala tudi skupina angleških turistov. Videlo se je, da bi že-

leli kakšno pojasnilo, pa se niso upali vprašati. Malo sem jim pomagala in tako izvedela, da prihajajo iz Glasgowa in da so se v Trstu ustavili na poti v Dalmacijo. »Naš sin je bil za nekaj dni v miramarskem Centru za teoretsko fiziko, pa nam je svetoval, kaj naj si v Trstu ogledamo. Rekel nam je, da si moramo privoščiti vožnjo z openskimi tramvajem in sprehod po Napoleonovi cesti.« Želeli so vedeti, kje morajo izstopiti.

Lahko zapišem nekaj besed o srečanju z vami, sem jih vprašala. »Seveda, zakaj pa ne. Še dva, tri dni bomo v vašem mestu in če bo v tem času izšel vaš članek, bomo radi kupili vaš dnevnik in si ga za spomin na vas Slovence odnesli domov.«

Skupina mladih turistov z velikimi nahrbtniki je sledila našemu razgovoru. Vozili so se proti Opčinam, da bi nadaljevali pot v Jugoslavijo. Niso bili prvič v našem mestu, a so se prvič peljali z openskimi tramvajem. V Salzburgu imajo nekaj podobnega, so nam dejali, a ta vaš tramvaj je veliko bolj zanimiv!

V tramvaju je bilo še nekaj drugih potnikov. Mnogi so izstopili pri Obelisku, od koder so si prav gotovo privoščili lep sprehod in razgled na naše mesto. Drugi smo izstopili na Opčinah.

Približno vsakih dvajset minut odpelje openski tramvaj iz Trsta proti Opčinam in prav tako z Opčin v mesto. Okrog 20. ure pelje v mesto zadnji tramvaj. Kasneje vozi na omenjeni progi le še avtobus.

»Veste, kolikokrat mora tramvaj v popravilo oziroma na temeljit pregled vseh svojih naprav,« nam je dejal eden od uslužbencev. »Mehanizem tega tramvaja je pravzaprav zelo preprost, a zaradi tega tudi močno občutljiv in ga je treba pogosto pregledovati ter razne dele obnovljati. Tudi voziti ta tramvaj je nekaj popolnoma drugačnega kot voziti na primer avtobuse. Je že res, da je glavni del proge precej mehaniziran, zato je pa vožnja po drugem, močno ovinkastem delu proge kar zapletena in terja veliko spretnosti in pozornosti.«

Pa je tramvaj že kdaj iztiril? »Ali mislite na tisto znano tržaško pesem E anche il tram de Opcina? Prav gotovo bo res. Vendar človeških žrtev, kolikor je meni znano, ni bilo. Zato pa imajo ljudje tako radi tramvaj in se ga bolj pogosto poslužujejo kot avtobusa. Vožnja je sicer nekoliko počasnejša, a je lepa in slikovita.«

Pa si še vi v tem poletnem času privoščite mirno vožnjo s tramvajem do Opčin. Lahko se ustavite na Obelisku, ali pa nadaljujete pot do Opčin. Lepih sprehodov ne manjka, da se le človek oddalji od glavne ceste in drugih prometnih ulic. (N. L.)

Na sliki (foto Magajna) openski tramvaj na Trgu Oberdan.

Znana slovenska ansambla bosta med nami v avgustu oziroma septembru

Ansambel Krt konec tedna v Bazovici To bo njegov prvi nastop v Italiji

Skupina šestih mladih glasbenikov, ki sestavljajo ansambel Krt, se bo prvič, odkar obstaja, predstavila našim ljubiteljem narodnozabavne glasbe. Nastopila bo jutri in v nedeljo na šagri ŠD Jarja v Bazovici, nato pa še 26. avgusta na priljubljeni Kraški ohceti.

Skoraj vsi člani ansambla so doma iz Stranj pri Kamniku, lepe vasice ob vznožju Velike Planine. Vodi ga Dominik Krt, ki je tudi avtor vseh njihovih pesmi. Z najlepšimi izmed njih se je ansambel uspešno predstavil na števerjanskem in ptujskem festivalu. Pesmi so zbrane na kaseti, ki je pred kratkim izšla pod naslovom Pesmi zvestobe. Skupina nastopa doma, v Avstriji, Nemčiji, sedaj pa še v Italiji po zaslugi naših organizatorjev, ki bodo tako občinstvu ponudili prvovrstno poslastico. (ič)

Sloviti Avseniki kmalu spet med nami

Kdo ne pozna narodno zabavnih viž ansambla bratov Avsenik? Res vsi, stari in mladi še vedno radi poslušamo stare in nove pesmi, ki so ponesle slovensko glasbo v Evropo in v svet. Pred nedavnim so Avseniki po dolgih letih odsotnosti uspešno nastopili v Zgoniku, kjer jih je prijetno presenetilo dejstvo, da jih je tukajšnja publika na tak način vzljubila in seveda sprejela.

Tokrat pa sta za nemajhno presenečenje poskrbela Glasbena zadruga Ars nova in SKD Igo Gruden, saj bosta s skupnimi močmi organizirala koncert ansambla Avsenik na odprtem, in sicer na igrišču ŠD Sokol, ki postaja zadnje čase vse bolj pestro in angažirano prizorišče, vsaj kar zadeva koncertne in rekreacijske dejavnosti.

Verjetno pa bo ob tej priložnosti prišlo do zamenjav, saj bosta v ansamblu dva nova člana, katerih imen sicer še ne poznamo, vendar nam Slavko obljublja, da ju bo pravočasno razkril.

Kot smo zapisali, bo koncert v Nabrežini, in sicer v nedeljo, 3. septembra, ob 20. uri. V primeru slabega vremena pa bo prireditev v prostorišču občinske telovadnice, saj drugih prostorov žal ni. (lev)

Tržaški odmevi na predlog goriškega vodstva CISL

Nova delovna pogodba naj jasno reši vprašanje doklade za dvojezičnost

Predlog goriškega pokrajinskega tajništva sindikata CISL, naj se vprašanje doklade za dvojezičnost, ki naj bi jo prejeli dvojezični uslužbenci krajevnih javnih uprav in ustanov, reši z novo kolektivno delovno pogodbo (prim. Primorski dnevnik z dne 5. in 10. avgusta), je zbudil precejšen odmev tudi med slovenskimi krajevnimi upravitelji na Tržaškem. Podobno kot na Goriškem je namreč to vprašanje običajno na mrtvi točki tudi v naši pokrajini, še zlasti odkar je rimska vlada na začetku lanskega leta zavzela omejevalno stališče pri tolmačenju zadnje delovne pogodbe in izključila, da bi doklado za dvojezičnost plačevali v Furlaniji-Juljski krajini, podobno kot to že delajo na Južnem Tirolskem in zdaj še v Dolini Aost.

Za lažje razumevanje celotne zadeve naj spomnimo, da je uslužbenec krajevnih javnih uprav in ustanov na Južnem Tirolskem priznana že od leta 1961 posebna doklada za znanje drugega jezika (nemščine). Zadnja vsedrjavna delovna pogodba za tovrstne uslužbence (odlok predsednika republike št. 268 iz leta 1987) pa v svojem členu 60 določa, da bi pravico do takšne doklade za dvojezičnost raztegnili tudi na druge podobne primere, in sicer na dvojezične uslužbence javnih uprav in ustanov, ki »imajo sedež v avtonomni deželi s posebnim statutom Dolini Aostie«, in tistih, v katerih »dvojezičnost velja institucionalno in na obvezen način«.

Besedilo člena 60 ni povsem nedvoumno, tako da se je predsedstvo vlade pred poldrugim letom lahko postavilo

po robu prizadevanjem, da bi doklado za dvojezičnost priznavali tudi pri nas. Po tolmačenju vlade naj bi prišle v poštev le dežele s posebnim statutom, ki na deželni ravni priznavajo dvojezičnost, se pravi le Tridentinska-Južna Tirolska in Dolina Aosta. Nedolgo za tem smo bili priča prvim konkretnim posledicam takšnega zadržanja: goriški pokrajinski nadzorni odbor je zavrnil sklepe o izplačevanju doklade za dvojezičnost, ki so jih sprejeli sovedenjski, števerjanski in doberdobski občinski svet, a proti tem zavrnitvam so, potem nastopili sami zainteresirani uslužbenci omenjenih treh občin in vložili prizive na deželno upravno sodišče (TAR).

Kaj pa se je s tem v zvezi dogajalo na Tržaškem? In kako tržaški krajevni upravitelji ocenjujejo najnovejši predlog-goriškega sindikata CISL? S temi vprašanji smo se obrnili na predstavnike štirih slovenskih občinskih uprav na Tržaškem, in sicer devinsko-nabrežinske, dolinske, repentabske in zgornjske.

»Naš občinski svet,« je odgovoril devinsko-nabrežinski župan **BOJAN BREZIGAR**, »je 21. decembra 1987 soglasno sprejel sklep o izvajanju nove delovne pogodbe. V njem je med drugim rečeno, da "bo z dodatnim sklepom predvideno uresničevanje člena 60". Ta sklep je pokrajinski nadzorni odbor odobril, kar pomeni, da je izvajanje člena 60 bilo vsaj načelno sprejeto. Na tej osnovi smo se tudi že začeli pogajati s sindikati, vendar pogajanja niso obrodila nobenega konkretnega sadu v bistvu zato, ker so se

medtem pojavila omejevalna vladna tolmačenja in ker je zadeva s prizivom nekaterih občinskih uslužbencev z Goriškega prišla pred deželno upravno sodišče.

Sicer moram poudariti, da bi izvajanje člena 60 bilo pri nas vsekakor zapleteno. Za razliko od nekaterih drugih občinskih uprav naš pravilnik občinskih uslužbencev namreč predvideva obvezno znanje slovenščine le za nekatera mesta, medtem ko v vseh ostalih primerih obvladanje slovenščine nudi le neko prednost (nekaj dodatnih točk) za sprejem v službo. Tako imamo uslužbence, ki obvezno obvladajo slovenščino; takšne, ki so opravili sicer neobvezen izpit iz slovenščine; uslužbence, ki znajo slovensko, a niso opravili zadevnega izpita; in končno takšne, ki ne znajo slovensko. Določiti, kdo bi imel pravico do doklade za dvojezičnost, ni lahko, a na pogajanjih s sindikati smo že izoblikovali nekaj zanimivih možnih rešitev.

Najnovejši predlog goriškega sindikata CISL, naj se vprašanje jasno reši v novi delovni pogodbi, je seveda treba pozdraviti. Kot občinska uprava smo vsekakor za priznavanje doklad za dvojezičnost, in to — kar je politično pomembno — brez razhajanj, kot dokazuje soglasna odobritev na začetku omenjenega sklepa.

»Tudi naša občinska uprava je seveda za priznanje doklad za dvojezičnost,« pravi dolinski občinski odbornik za osebe **GERMANO ŠVARA**. »Naš občinski svet je 18. decembra 1987 sprejel resolucijo, ki pooblašča župana, naj napravi vse, kar je potrebno, da bi za naše uslužbence veljale iste pravice, kakršne uživajo uslužbenci na Južnem Tirolskem in v Dolini Aost. V resoluciji pa je tudi rečeno, da mora država poskrbeti za kritje dodatnih stroškov, ki bi jih pri izplačevanju doklad imeli. Žal do tega doslej še ni prišlo.

Kar zadeva vprašanje, kdo naj ima pravico do doklade, bi se strinjal s stališčem, ki ga je posebno jasno zavzel doberdobski župan Lavrenčič. Po mojem bi doklado morali prejemati le uslužbenci, ki poslujejo dvojezično, in ne vsi tisti, ki znajo slovensko. Pri nas morajo po pravilniku obvladati vsi uslužbenci oba jezika, a s tem še ni rečeno, da tudi vsi poslujejo dvojezično.

Najnovejšo potezo goriškega sindikata CISL je seveda treba pozitivno oceniti, v kolikor bi lahko zadevo premaknila z mrtve točke, na kateri predolgo tiči. Ne bi pa rad videl, da bi se vse skupaj ravijalo po poti najmanjšega odpora, recimo tako, da bi doklado za dvojezičnost prejemali le uslužbenci občinskih uprav, ki so v rokah slovenskih upraviteljev. Zavzemati se je treba za to, da bi ta pravica veljala v vseh javnih upravah, ki delujejo na narodnostno mešanih območjih.

»Naš občinski svet,« odgovarja odbornik za proračun Občine Repentabor **ALDO ŠKABAR**, »je 7. junija 1988 soglasno sprejel sklep, na osnovi katerega bi v repentabski občini izvajali člen 60 zadnje delovne pogodbe za občinske uslužbence in jim torej izplačevali tako imenovano doklado za dvojezičnost. V sklepu je tudi zahteva, naj država prevzame finančno breme za izvajanje tega člena, saj bi mu naše občinske blagajne same ne mogle biti kos.

Žal pa je pokrajinski nadzorni odbor zavrnil naš sklep, podobno kot je storil enakovredni goriški nadzorni organ s sklepi sovedenjskega, števerjanskega in doberdobskega občinskega sveta. Za razliko od uslužbencev tistih občinskih uprav pa naši uslužbenci niso vložili priziva na deželno upravno sodišče.

Predlog goriškega vodstva CISL, da bi zadevo rešili z novo delovno pogodbo, pozdravljam, poudaril pa bi potrebo, da bi normativ poleg pravice do doklade za dvojezičnost jasno predvideval tudi, kdo bo dal na razpolago sredstva za njeno izvajanje.

Izjavo o vprašanju dvojezične doklade nam je obljubil tudi zgornjski podžupan Boris Strekelj, žal pa je ne moremo objaviti preprosto zato, ker nam je ni posredoval. Vsekakor naj pove, da je zgornjski občinski svet 23. decembra 1987 soglasno odobril resolucijo o doslednem izvajanju člena 60 zadnje delovne pogodbe za uslužbence javnih krajevnih uprav in ustanov, 27. maja 1988 pa še sklep, po katerem bi to storili v zgornjski občini. Ta sklep je pozneje pokrajinski nadzorni odbor zavrnil.

V pričujočem sestavku očitno nismo zajeli vseh krajevnih uprav, ki delujejo na Tržaškem. Tako smo na primer obšli tudi tržaško občinsko in pokrajinsko upravo, ki se, kot znano, ne zavzema za priznavanje doklade za dvojezičnost, čeprav je za nas jasno, da bi to pravico morali uživati tudi njuni dvojezični uslužbenci.

pismi uredništvu - pismi uredništvu

Tajnik tržaške KPI Costa o polaganju venca na fojbo

Dragi odgovorni urednik!

Šestga avgusta, ob obletnici Hirošime, smo obiskali koncentracijsko taborišče na Rabu, bazoviško fojbo in Rižarno, da bi potrdili svoje prizadevanje, da bi se v zgodovini človeštva podobne tragedije nikoli več ne ponovile. Da bi podčrtali nujnost, da se v življenju vseh ljudi uveljavijo nove oblike odnosov med državljani, med državljani in državami, odnosov, ki naj bi temeljili na nenasilju, na primatu politike, na spoštovanju in priznavanju različnosti, za potrditev pravice vseh ljudi do popolnega priznavanja njihove individualne in kolektivne identitete.

Hoteli smo pozvati zgodovinarje, naj zgodovino tega dela Evrope v tistih strašnih letih obravnavajo v novem duhu, tako da odpravijo stare in nove tabuje, kajti za nas mora biti zgodovina instrument, bogastvo celotne skupnosti, ki hoče gledati v bodočnost z željo po premoščanju, brez potiskanja ran in kontrapozicij preteklosti na rob zavesti.

Ali ni bil namen osvobodilne vojne boj proti nasilju in barbarstvu, ali ni med svoje osnovne vrednote prištevati solidarnost, priznavanje človekovih pravic, pravic vseh ljudi?

Ali ne bi bil že čas, da se odpre arhive, da bi lahko uradni dokumenti prosto krožili, da bi lahko razorožili logiko nacionalne ofenzive in instrumentalizacije vseh teh let?

To smo hoteli 6. avgusta izpričati. In obenem potrditi vlogo KPI, tiste velike demokratične in antifasistične sile, ki postavljajo na prvo mesto pravice posameznikov in ljudi, in torej pravice Slovencev in Italijev.

Ne gre torej za enačenje vlog med napadalci in napadenimi, za splošen poklon vsem padlim, pač pa za nekaj drugačnega in večjega: za opozorilo na tragedije, ki so jih kraji ob severnem Jadranu doživeli v prvi osebi, in za ovrednotenje potrebe po razširjanju vrednot kulture in sožitja.

Tolmačiti to simbolično pobudo na osnovi stare logike, ki je te tragedije hotela postaviti na isto raven, pomeni ošibiti vrednote antifasizma, vrednote, ki so danes odločilnega pomena proti ponovnemu pojavljanju nestrpnosti, razširjanju novega in starega rasizma, nasilju in medosebnih odnosih, emarginaciji.

Kdor sprejema takšna stališča tvega, da ostane vezan na stvarnost, ki ne obstaja več, in da ne dojame pomena tega novega napora za civilno spravo v družbi.

Zgodovina Slovencev, ki živijo na tej zemlji, ni niti v najhujših letih in toliko manj v partizanskem boju temeljila na ločevanju, nikoli je ni označevala samozadostnost, kot skuša danes kdo na prikrit način namigovati. Vedno je bila zgodovina enotnega boja med Slovenci in Italijani, in to v medvojnih kot v povojnih časih, do današnjih dni in tako bo — kar zadeva nas — tudi v bodočnosti.

Nikakršnega zatajanja torej, nikakršnega brisanja sponima ni med nami. To dokazujejo naše temeljito in pogumno delo v raziskovanju tistih tržaških dramatičnih let in objavljena dela tržaških komunistov. Dogodki in razmišljanja, ki so pred očmi vseh tako v Trstu kot v Rimu, dokazujejo, da so drugi razpredali teorije o koncu antifasističnih vrednot in o brisanju zgodovine.

Mi, ne. In nihče ne more, tako danes kot včeraj, dajati KPI lekcije o protifasistični doslednosti. Pustimo Francijo in Petainu, pa tudi Albertazijeve mizerije. Sploh ne spadajo v ta okvir, razen če ne služijo kot alibi za tiste, ki se s predsodki branijo, da bi razumeli pomen nove pobude tajnika ZKMI.

Kdor je umrl v partizanskem boju, je umrl, ker je bil prisiljen, da se z orožjem v roki upre okupatorju, zato da zgradi nov svet. To je bila tista vzmet, tisti ideal, ki je v Evropi dvignil milijone ljudi. Novega sveta ne moremo zgraditi ne z obnavljanjem preteklosti ne z odpovedjo boju za pravice Slovencev v Italiji, kot kaže, da bi rad predlagal tajnik PSI Perelli, ki nas obtožuje, da smo Slovencem preveč ob strani. Prepričani smo, da se v Trstu lahko gradi »nov svet« s potrpežljivim raziskovalnim delom, z razmišljanjem — brez zatajanja in brisanja spomina — o preteklosti, ne da bi pri tem zanikali objektivna zgodovinska dejstva, brez dvojnosti; z nadaljevanjem procesa civilne sprave v naši družbi in z uveljavljanjem neodpovedljivih vrednot napredka, emancipacije in človekovega osvoboditja.

Bazoviška fojba ne sme še naprej deliti vesti, temveč mora biti — danes in zmeraj — opozorilo za mir in ne klic k sovraštvu.

Gorje nam — kot je poudaril sen. Spetić — če bi še vedno hoteli špekulirati na ogromni količini solz in krvi, prelitih v tistem titanskem spopadu med evropskimi silami nacifasizma in zavezništvom svobodoljubnih narodov vsega sveta. Išče mo resnico, da bi mrtvi lahko počivali v miru in da bi danes lahko živeli v mirnejšem ozračju.

Ne pozabljam in nečemo pozabiti ničesar, vendar želimo zreti v prihodnost in se osvoboditi teže tragične in junaške preteklosti, na katero pa moramo v vsakem primeru gledati s pravilno zgodovinsko distanco.

In kot smo vedno delali, bomo italijanski in slovenski komunisti še naprej nosili cvetje k spomenikom italijanskih in slovenskih partizanov teh krajev in jih ščitili pred oskurbami in provokacijami.

NICO COSTA
tajnik tržaške federacije KPI

Členjeno uredništvo!

Dne 6. avgusta, ob obletnici eksplozije atomske bombe nad Hirošimo, me je presenetila vest (PD 6. 8. 1989), da bo tajnik Zveze komunistične mladine Italije, Tržačan Gianni Cuperlo v spremstvu tajnika tržaške federacije KPI Nica Coste in senatorja Stojana Spetića obiskal fašistično taborišče na Rabu, Rižarno pri Sv. Soboti in fojbo pri Bazovici.

Marko Waltritsch (mw) se v torkovem PD razpiše pod člankom z naslovom »Cvetje bomo polagali samo pred partizanske spomenike« in kliče na pomoč Brechta, Mussolinija, Hitlerja, Stalina, Francoze, Albertazija zato, da opraviči svoj dvom o upravičenosti istočasne počastitve napadalcev in napadenih.

Ne mislim se spuščati v izrekanje sodb o krivcih in žrtvah. Mrtvi so mrtvi in človeška »pietas« odsvetuje vsako prenapregano sodb, vendar tudi morebitna prisotnost nedolžnih žrtv med odgovornimi za fašistična grozodejstva ne opravičuje postavljanje Raba in Rižarne na isto raven z Bazoviškim breznom.

Razumem sicer, da se Cuperlo in italijanski komunisti zavzemajo, da bi se »uveljavile nove vrednote, novi modeli odnosov med ljudmi in narodi« in se v tem pogledu s tovariši komunisti popolnoma strinjam. Enačiti Rab in Rižarno z Bazoviškim breznom pa je — po mojem mnenju — nekaj drugega.

Rižarna - mimo razsode tržaškega sodišča, ki je leta 1976 razglasilo: »...come termine delle imprese dell'Einsatzkommando, la città venne ancora una volta ed in modo non meno esecrando tragicamente insanguinata...« (Glej Quale storia, leto XI, nov. 1983, št. 3, članek G. Fogarja »Foibe e deportazioni nella Venezia Giulia«, stran 81) - je in ostane simbol žrtv.

Namesto sprenevanja bi Marko Waltritsch rajši svetoval vsaj Spetiću, naj si prebere prispevek E. Apiha na proslavi 40-letnice Rižarne, ki sta jo priredila 30. junija 1984 Pokrajina Trst in Odbor za obrambo vrednot opornitva in demokratičnih ustanov pod pokroviteljstvom predsednika republike. Naslov prispevka se glasi: »Il Polizeihafthager della Risiera di San Sabba«. Prof. Apih imenuje Rižarno »macchina di morte« in pravi, da ne gre iskati upravičenosti njenega obstoja v psihiopatologiji, ampak v zločinskosti totalitarne države.

Tajnik Zveze komunistične mladine Italije, tajnik tržaške federacije KPI in senator Spetić so prezrli tudi mnenje, ki ga je izrekel poleg že omenjenega E. Apiha še drugi zgodovinar - prof. G. Miccoli - v članku: »Risiera e foibe: Accostamento aberrante« (Glej Bollettino dell'Istituto Regionale per la Storia del Movimento di Liberazione nel Friuli Venezia Giulia - 4. letnik, št. 1, april 1976).

V svojem članku prof. Miccoli zavrača izenačenje Rižarne s fojbami in pravi: »...perché Risiera e foibe sono due fatti sostanzialmente e qualitativamente diversi, e perciò assolutamente incomparabili tra loro... La Risiera è il frutto razionale e scientifico impostato dell'ideologia nazista... Le foibe (quando non si tratti, come spesso si è trattato, di un modo di "seppellire" dei morti altrui: vi ricorsero i partigiani, vi ricorsero i tedeschi e fascisti: e anche questa è una pagina in gran parte ancora da indagare, per evitare facili e troppo frequenti generalizzazioni e amplificazioni) sono la risposta che può essere sbagliata e crudele, ma pur sempre risposta alla persecuzione e alla repressione violenta e sistematica cui per più di vent'anni lo Stato italiano (il fascismo si dirà, ma il fascismo aveva il volto dello Stato italiano) aveva sottoposto le popolazioni slovene e croate di queste zone.«

Ob vsem tem se mi vsiljuje vprašanje: je izenačenje Raba in Rižarne z bazoviškim breznom spodrseljaj? Če je, vsak lahko napravi na svoji poti kakšno napako, ki jo z naslednjimi ukrepi popravi, če pa spada pobuda med prizadevanja za nove vrednote in nove modele, take pobude odklanjamo.

Ostanem rajši v družbi z Apihom, Fogarjem in Miccolijem in z vsemi tistimi, ki o tej stvari mislijo kot oni.

Senatorju Spetiću in tovarišem pa želim vse najboljše na novi poti.

PINO PEČENKO

Prisrčna slovesnost ob 90-letnici Vita Levija

V prostorih Numizmatične knjižnice Bernardi so včeraj neuradno počastili 90-letnico tržaškega komponista, glasbenega vzgojitelja in muzikologa Vita Levija (zadnji na desni na posnetku M. Magajne). Njegovi učenci, prijatelji in kolegi (njegov pouk so obiskovali najpomembnejši tržaški glasbeniki, med katerimi sta tudi Ubald Vrabec in Pavle Merku) so mu ob visokem življenjskem jubileju podarili zlato kolajno z njegovim likom.

V utemeljitvi, ki jo je napisal predsednik opernega gledališča Verdi Raffaello De Banfield (ki pa se ni mogel udeležiti slovesnosti), je bilo zapisano, da Vito Levi predstavlja pravi evropski duh našega mesta in da je s svojim vsestranskim delom veliko prispeval k tržaški in italijanski kulturi sploh. Slovesnosti sta se udeležila tudi občinski odbornik za kulturne dobrine Pacor in Levijev zet, pisatelj Fulvio Tomizza. Uradno slovesnost bodo priredili jeseni.

Divjo vožnjo z ukradenim avtom je končal v zaporu

Tridesetletnemu Turinčanu Maurizio Rismondu, ki se v tem času mudi na počitnicah v našem mestu, se je Trst očitno zazdel skrajno dolgočasno mesto. Le tako si namreč lahko razlagamo vzroke njegovega početja, s katerim je včeraj okrog 14. ure res močno »razgibal« zaspano tržaško poletno popoldne.

Rismondo, ki stalno prebiva v turinski pokrajini in nima voznškega dovoljenja, je najprej v Ul. F. Severo ukradel avtomobil znamke fiat, nato pa se je odpravil z njim po Ul. Coroneo proti sodišču, seveda v prepovedani smeri. Do tod je dogodek še dokaj običajen za vsakdanjo črno kroniko, vendar se Rismondo ni ustavil pri tem. Odločil se je za neverjetno divjo, nevarno in neodgovorno vožnjo, s slalomskimi ovinki in z najrazličnejšimi drugimi vragolijami. Če je hotel zbuditi splošno pozornost in spraviti Tržičane na noge, mu je to doobra uspelo.

Med njegovo »ekshibicijo« je Rismondo uspelo pošteno poškodovati kar osem avtomobilov, ki jih je srečal

na svoji poti, na koncu pa je uničil še ukradeni avto.

Policija seveda njegovega početja ni gledala križem rok. Prva ga je opazila neka podinspektorica tržaške kvesture, ki pa se ga je zamen lotila zasledovati. Tako je poklicala okrepitev in moške postavbe so po prisilnem koncu divje vožnje (ker je razbil ukradeno vozilo) Rismonda končno ujeli v nekem baru in ga seveda aretirali.

Svoje počitnice bo tako nadaljeval v Coroneu in samo ugrabimo lahko, če se mu bo iz zapore zdel Trst nekoliko manj dolgočasen.

■ Na ortopedskem oddelku katariske bolnišnice so včeraj jutraj nekaj pred 11. uro sprejeli na zdravljenje 85-letno upokojenko Carlo Raico, ki stanuje v Ulici Baiaumonti 12. Ženska si je zlomila stegnenico v prometni nesreči, ki se je pripetila nekaj minut prej prav pred njenim domom. Raicova je prečkala Ulico Baiaumonti, ko jo je z avtom fiat panda podrla 50-letna Adele Copacin iz Ulice Ireneo della Croce 5. V katarinski bolnišnici so zdravniki ugotovili, da bo upokojenka okrevala v dveh mesecih.

Obisk pri pranoterapevki Ursuli Markič

»Moja naloga je odstraniti čimveč slabe in vdihniti v telo čimveč dobre energije«

»Najprej povprašajte tukaj mojo pacientko kako se počuti, potem pa se bova še midve kaj pogovorili,« mi je ob začetku najinega srečanja dejala Ursula - Santina Markič, pranoterapevka, kar pomeni, da je ena izmed tistih, ki zdravijo svoje paciente z bioenergijo.

In res mi je najprej povedala svojo zgodbo pacientka Armida, doma z Opčin, ki jo je že dalj časa mučil močan "arthritis deformante": »Tako sem bila že slaba, da se še obleči nisem več mogla. Niti v torbico nisem mogla seči po robec ali ključke. Bila sem popolni invalid, potrebna nege svojih domačih. Poskusila sem vse - zdravljenje v bolnišnici, razne kopeli, injekcije, maže itd. Nič mi ni pomagalo.«

Potem je izvedela za Ursulo, ki je, tako so vedeli mnogi povedati, že marsikomu pomagala. Od preteklega novembra je pri njej na zdravljenju. Dve, tri reakcije so nastopile v tem času, ko je mislila, da se ji je stanje poslabšalo, potem pa se je začelo postopno izboljšanje.

»Poglejte me sedaj. Hodim in se gibljem normalno. Prihajam z Opčin sama v mesto na zdravljenje in čež nekaj dni grem celo na izlet v Španijo. Ne morete si predstavljati, kakšni so moji občutki. Spet živim normalno, spet se dobro počutim, spet lahko sama skrbim zase. Hvaležna sem Ursuli in njeni terapiji. Kdor tako trpi, kot sem jaz, naj poskusi še z bioenergijo. Ne bo mu žal, kot ni meni.«

Po tej pohvali in zagotovitvi, kako je pacientki bioenergija po-

magala, sva začeli razgovor z Ursulo.

»Nikar me ne prikažite kot kakšno čarodejko, takšno, ki dela čudeže. Človek sem, kot vsi ljudje, ki imamo v sebi bioenergijo. Nekateri je imamo toliko, da jo lahko še oddajamo, drugi je imajo premalo. In ko naše telo izgubi to energijo, ki nas obdaja kot nekak oklep, potem se začenjajo razne težave v našem zdravstvenem počutju. Če uspemo to ravnovesje energije v našem telesu ponovno vzpostaviti, potem sta tudi naše telo, naš obrambni sistem pripravljena, da se spopadeta z boleznijo, da pomagata bolniku k izboljšanju njegovega zdravja.«

Kako pa ste prišli do spoznanja, da imate vi več bioenergije od nas ostalih?

»Končala sem komercialno šolo v Kranju in začela s študijem ekonomije. Po rodu sem iz majhne vasi Senik v Goriških Brdih. Nič drugačna nisem od drugih. Spominjam pa se, da sem se že od mladega počutila, kot bi me stresel električni tok, če sem dala roke pod vodno pipo. Tudi moj odnos do živali in nasploh do okolja, ki me je obdajalo, je bil poseben, kot bi bila med menoj in vsem, kar me je obdajalo, posebna telepatična povezava.«

Tako je začela »polagati« svoje roke na svoje domače, prijatelje in znanke, da jim je ublažila bolečine in krog tistih, ki so se spet počutili bolje, se je postopoma večal. Da ne bi zavajala sebe in drugih,

je odšla v Milan, kjer je opravila pregledne svojih rok. Radiografije so pokazale, da ima v njih resnično veliko moč, veliko energije, toliko, da je na primer lahko mumificirala v dlani kos svežega mesa ali rastlino.

»Moji pacienti so bili pravzaprav tisti, ki so me napotili, da sem tukaj v Ul. Fabio Severo 33 odprla svojo ambulanto, v kateri kot vidite nimam niti zdravil, niti drugih pripomočkov. Moje roke so tiste, ki opravijo vse delo; sama pa skušam vzpostaviti z vsakim pacientom dober, prijateljski odnos, tako da mi zaupajo. Seveda nisem zdravnik in se začnem ukvarjati s pacientom šele potem, ko mi pokaže, kaj so mu zdravniki ugotovili in kakšna je njihova diagnoza. In tudi ko so v moji oskrbi, jim priporočam, naj ne opustijo zdravljenja, ki so jim bila predpisana.«

Toda ponavadi prihajajo k njej ljudje, ki so poskusili že vse, ki so obupali in ki upajo, da jim bo zdravljenje z bioenergijo končno vendarle pomagalo.

»V našem energetskem oklepu imamo sedem odprtih, čakov jih imenujemo, skozi katere lahko prihaja v telo pozitivna in odhaja negativna energija. Moja naloga je, da odstranim čim več slabe in da »vdihnem« v telo čim več dobre energije. K meni prihajajo bolniki z različnimi obolenji - psihosomatskimi, živčnimi, revmatičnimi, kožnimi in drugimi. Redki so bili primeri, da se stanje ni izboljšalo; v glavnem vidim pozitivna znamenja že po kakih petih, šestih obiskih. Potem ponavadi nastopi kriza, nakar se začne stanje izboljševati.«

Če oddajate drugemu svojo "dobro" energijo, to pomeni, da sprejemate vase njegovo slabo. Tako pravzaprav sprejemate tudi boleznih vaših pacientov?

»Res je tako. Večkrat se zgodi, da občutim med zdravljenjem sama vse bolečine i težave, ki jih je imel pacient. Toda dovolj je, da se "očistim" z vodo, z dotikom trave, drevesa in se tega slabega počutja osvobodim.«

Ko sva se tako razgovarjali, je prišla še ena pacientka. In zopet mi je ponovila to, kar mi je že povedala prva pacientka. Da je bila slaba, da ji je močno šumelo v ušesih, da je opravila nič koliko zdravniških pregledov in ji ni nič pomagalo. »Hodila sem na ulico, ko je bil največji promet, da sem vsaj malo utišala to šumenje v ušesih. Sedaj se mi je stanje že precej izboljšalo in ker sem šele neke na polovici zdravljenja, upam, da bom povsem ozdravela.«

Pacientov Ursuli torej ne manjka. Eden pove svoje občutke družinskim članom, prijatelju, znanцу, ti zopet svojemu krogu in tako se število ljudi, ki se obračajo nanjo, neprestano veča. »Sem pa Slovenka in bi želela, da me spoznajo naši ljudje. Tu v mestu delam le malo časa in tudi svojo ambulanto imam v stanovanju z drugimi zdravniki oziroma odvnetiki. Vesela pa bom, če me bodo ljudje poiskali in če jim bom lahko pomagala.«

NEVA LUKEŠ

razstave

Na Gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIEMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

V palači Costanzi je na ogled 22. deželna razstava grafik.

Na sedežu Letovišarske ustanove v Sesslanu bo do 26. t. m. na ogled skupinska razstava MATERIA E LUCE NELLA BAIJA. Sodelujejo umetniki: Silvano Clavara, Bogomila Doljak, Claudia Raza, Graziano Romio, Adriana Scarizza in Fulvio Sisto. Urnik: 9.00-12.00, 16.00-18.00, ob nedeljah zaprto.

gledališča

MIRAMARSKI PARK - LUČI IN ZVOKI
Jutri ob 21.00 in ob 22.15 predstavi v italijanski.

MILJE - TRG MARCONI
Nocoj ob 21.00 bo na sporedu glasbeni predstava Edde Vidiz z naslovom IN MEZO A STE DISGRAZIE... EL TUO RICORDO. Režiser Francesco Macedonio. Vstopnice bodo na razpolago pri blagajni eno uro pred pričetkom predstave. Ponovitve 12., 13. in 14. t. m.

kino

ARISTON - 21.15 Good Morning Vietnam, r. Barry Levinson, i. Robin Williams, Forest Whitaker.

EXCELSIOR - Zaprto.
EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto.
LJUDSKI VRT - 21.00 Belle - Juice, Spiritello porcello, kom.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Mia zia proibita, porn., □ □
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 L'australiano, fant, i. B. Lawrence.
NAZIONALE III - 16.30, 22.10 Rage, furia primitiva, srh., □

NAZIONALE IV - 17.30, 22.10 Schiavi di New York, r. James Ivory.
GRATTACIELO - 18.30, 22.15 Il piccolo diavolo, i. W. Matthau, R. Benigni.
MIGNON - 17.00 Masquerade.

EDEN - 16.00, 22.00 Il vizio preferito di mia moglie, i. Lilli Carati, porn., □ □

VITTORIO VENETO - Zaprto do septembra zaradi popravil.
CAPITOL - 16.00, 22.00 Compagni di scuola.

LUMIERE FICE - Zaprto.
ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 Tabù n. 3 - La matrigna vogliosa, porn., □ □

SEKCIJA KPI E. BERLINGUER iz Nabrežine prireja 12., 13., 14. in 15. t. m. na igrišču Sokola v Nabrežini

praznik komunističnega tiska

Program:

jutri, 12. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 21. uri ples z ansambлом HAPPY DAY;

v nedeljo, 13. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 19.30 KONCERT GODBE NA PIHALA NABREŽINA, ob 21. uri ples z ansambлом FURLAN;

v ponedeljek, 14. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 21. uri ples z ansambлом AGROPOP,

v torek, 15. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20. uri politični govor in ob 21. uri ples z ansambлом FURLAN.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole obvešča vzgojiteljice in učitelje, ki so uspešno opravili natečaj oz. habilitacijo za poučevanje in ki so v zadnjem sedemletju poučevali najmanj 360 dni v državnih vrtcih in osnovnih šolah, da je razpisan natečaj na podlagi teh naslovov za prosta mesta. Rok za prošnje zapade 21. t. m. Potrebne obrazce in navodila dobite na sedežu SŠS v Ul. Carducci 8/II v torek in četrtek od 11. do 13. ure ter v sredo od 16. do 17. ure. V tednu od 13. do 20. avgusta bo urad SŠS zaprt.

razne prireditve

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom TABOR 89. Jutri, 12. t. m., ob 20. uri ples z ansambлом Taims, v nedeljo ob 18. uri koncert Godbe na pihala iz Ricmanj, dirigent Ennio Krizanovsky, ob 20. uri ples z ansambлом Taims, v ponedeljek ob 20. uri ples z ansambлом Happy day, v torek, 15. t. m., ob 18. uri nastop kotalkarjev ŠD Polet, ob 20. uri ples z ansambлом Happy day. Razstava izdelkov krožka "Ob pletenju še kaj..." Sejem novih in rabljenih knjig.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 11. avgusta 1989
BOLEMI

Sonce vzide ob 6.00 in zatone ob 20.20 - Dolžina dneva 14.20 - Luna vzide ob 16.21 in zatone ob 24.22.

Jutri, SOBOTA, 12. avgusta 1989
DOBROGOJ

PLIMOVANJE DANES: ob 1.22 najnižja -25 cm, ob 17.00 najvišja 23 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,2 stopinje, zračni tlak 1015,7 mb rahlo narašča, veter zahodnik 6 km na uro, vlaga 47-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA STA SE: Celeste Timeus, Cristina Zuzek.

UMRLI SO: 62-letni Claudio Fornasari, 76-letna Giorgia Ianza vd. Berla, 82-letna Augustina Zeriali, 84-letni Adriano Cerocci, 77-letna Maria Pegolo vd. Zattera, 76-letni Clemente Clemente, 56-letni Antonio Pilos.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka, 7.,

do sobote, 12. avgusta 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Largo Osoppo 1 (Greta), Ul. Zorutti 19, MILJE, Lungomare Venezia 3.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za nujne primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Largo Osoppo 1 (Greta), Ul. Zorutti 19, Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, MILJE, Lungomare Venezia 3.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, MILJE, Lungomare Venezia 3.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za nujne primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

10. 8. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1356,750	1350.—
Nemška marka	719,500	717.—
Francoski frank	212,770	211.—
Holandski florint	638,330	634.—
Belgijski frank	34,390	34.—
Funt šterling	2215,000	2190.—
Irski šterling	1920,900	1900.—
Danska krona	185,250	183.—
Grška dramma	8,332	8.—
Kanadski dolar	1155,200	1130.—

razna obvestila

KD Kraški dom priredi poletni center od 17. avgusta do 1. septembra (izključne sobote) za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo. Center bo potoval od 9. do 13. ure v občinski telovadnici v Repnu. Vpisnina 20.000 lir. Vpisuje Vesna Guštin, tel. 327124.

izleti

SK Devin, planinski odsek ŠZ Sloga in SPDT Trst prireajo v nedeljo, 27. t. m., avtobusni izlet na Gorenjsko z udeležbo na proslavi ob odkritju spomenika Jakobu Aljažu na Dovjem pri Mojstrani. Vpisovanje na ZSSDI, tel. 744249, in pri predstavnikih društev. Pohitite z vpisom!

prispevki

Ob 3. obletnici smrti drage Marije Miklavc vd. Kette daruje Klavdij Kofol z družino 20.000 lir za KD Rovte - Kolonkovec in 20.000 lir PD Kolonkovec.

Namesto cvetja na grob pok. Antona Bernetiča darujejo Zofija, Svetka, Marija in Roza 40.000 lir za Bazovski dom.

Ob 4. obletnici smrti Gigie Žerjav - Bogatec daruje mož Viktor 25.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja, 25.000 lir za Združenje bivših deportirancev, 25.000 lir za popravilo bolnice Franje in 25.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Križa.

Namesto cvetja na grob Emila Škabarja in Milke Grilanc daruje družina Calzi (Repen 43) 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Družina N. N. daruje 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Emila Škabarja daruje družina Stano Škabar (Repen 78) 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Družina Grgič daruje 15.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na pok. očeta Emila Škabarja darujeta žena Zora in hči Verica z možem Brunom 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ivo Pertot iz Zürich daruje 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Danico Milič daruje Francka Milič (Zgonik) 20.000 lir za ŠK Kras.

Ob 1. obletnici smrti nečaka Andreja Ražma darujeta Zorka in Silko 30.000 lir za ŠD Zarja.

Namesto cvetja na grob Antona Bernetiča darujeta Marija in Andrej Pečar 20.000 lir za ŠD Zarja.

mali oglasi

UNIVERZITETNA študentka nudi lekcije iz angleščine. Tel. 229234 od 18. do 21. ure.

KUPIM knjigo Fizika 1, avtor Rudi Kladič DDU Univerzum za tehnične šole. Tel. ob uri kosila na št. (0481) 78271.

IŠČEM 4-konjski motor tomos za čoln, tudi pokvarjen. Tel. 412951.

IŠČEM gospo za prenočitev pri starejši gospe. Tel. 212436

IŠČEM gospo za oskrbo starejše gospe in nekaj dela v stanovanju. Tel. 212436.

IŠČEM knjige za 4. razred DTTZ Žiga Zois. Tel. 53420 v večernih urah.

OSMICO je odprl Ivan Terčon v Mavhinjaš št. 42. Toči belo in črno vino.

AMERICAN Strafforthie Terrier - inteligentni psi, navezani na ljudi, primeri za stanovanje. Tarifvena kombinacija dveh najboljših linij v Evropi Haglele in Sindacamp, starši mladičev direktni potomci svetovnih prvakov. Ugodna cena in močoga brezplačna dostava. Tel. (003861) 453001 od 15. do 19. ure.

PRODAM vespo PX 125 E, bele barve, letnik 1984, prevoženih 24.000 km, v dobrem stanju, cena po dogovoru. Tel. (0481) 882485.

PRODAM moško dirkalno kolo, znamke Pinarello, skoraj novo, cena po dogovoru. Tel. (0481) 882485.

PRODAM nepotopljivi čoln, dolžina 3 m. Tel. 212823.

PRODAM več letnikov tednika Panorama. Tel. 54026.

PRODAM motor mercury 4.5 KM, v dobrem stanju. Tel. ob večernih urah na št. 815824.

PRODAM motor honda CX 500 v odličnem stanju. Tel. na št. 281376 ob uri obedov.

PRODAM motor aprilia tuareg 50, letnik 1987, 10.000 km. Tel. 229470.

PRODAM raco z račkami. Tel. na št. 299335.

PRODAMO trgovino z delikatesami v središču mesta, v primernem kraju tudi za druge dejavnosti. Tel. v dopoldanskih urah na št. 731226.

PRODAM knjige za 1., 2. in 3. razred vzgojiteljske šole in za 3. razred učiteljskega. Tel. ob uri kosila na št. 71761.

PRODAM fiat 127, letnik 1980, za 500.000 lir. Tel. 271944.

Deželni prispevki zavodom IACP

Na predlog odbornika za gradbeništvo Armanda Angelija je deželni odbor sprejel sklep, s katerim bodo razdelili 20 milijard lir za področje subvencionirane stanovanjske gradnje v Furlaniji-Juljski krajini. Podelili jih bodo štirim avtonomnim zavodom za ljudska stanovanja (IACP) v posameznih pokrajinah in Občini Trst, z njimi pa bodo predvidoma odkupili zemljišča in zgradili skupno 184 stanovanj.

Tržaški Avtonomni zavod za ljudske gradnje in Občina Trst bosta prejela 6 milijard in 94 milijonov lir za gradnjo 46 stanovanj v ulicah Ponzanino in Capitelli. Deželni odbor pa je hkrati odobril tudi posojilo v višini 1,8 milijarde lir za gradnjo nadaljnjih 120 stanovanj. Posojilo bodo dodelili zasebnim tvrdkam za gradnjo stanovanj v ulici Ponzanino, sredstva za posojilo pa bodo vzeli iz deželnega proračuna in iz državnih skladov.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

BCKB

Še poletna poslastica za petkov Nočni rock

»Uradno« se je Nočni rock sicer zaključil že prejšnji petek. Nocoj ob 22.10 pa nam RAI 1 ponuja še posebno oddajo s posnetki podeljevanja prve rock nagrade. Gre za priznanja International Rock Awards, prave oskarje rock glasbe, ki so jih 31. maja letos slovesno podelili v New Yorku. Prireditelj v običajno ameriškem razkošnem stilu je bila zelo uspešna, udeležili so se je rock zvezdniki kot, denimo, David Bowie, Keith Richards, Tina Turner (na sliki), Lou Reed, Eric Clapton, Grace Jones, Madonna, Sting, Bono, Phil Collins. Tudi zaradi povpraševanja so se producenti - RAI 1, Coca Cola, Sacis in Granada Television - torej odločili, da jo ponovno uvrstijo med tv sporede.

filmske premiere

eva fornazarič

Newyorški sužnji ljubezni

Mladi so, maudit, večkrat brezposelni, ekscentrično privlačni, dobrega srca, naivni, živijo v New Yorku in so vsi, prav vsi zaslužjeni.

Ko je Tama Janowitz, najbolj priljubljena newyorška pisateljica mlade generacije (tiste, da se razumemo, ki je vrgla na tržišče kopico »minimalističnih« knjig) izdala roman Slaves of New York, je v svojem delu dejansko poglobila predvsem pojem suženjstva. Tama ni sicer odkrila nič novega, literatura pa je največkrat zrcalo realnega življenje in je zato povsem razumljivo, da se je lotila neprijetnega vprašanja, ki je vsem na dlani: človeške odvisnosti. Njeni newyorški sužnji so na prvi pogled najbolj neodvisne osebe na svetu. Službam se odrekajo, kot bi lahko živeli samo od samega zraka. V njihovih loftih (druga stanovanja so menda povsem out) je pravi mimohod partnerjev in v večernih urah lahko le ugotavljajo, koliko jih je bilo, kot takisti pred obračunom dnevnih voženj. Tudi oblačijo se tako, kot bi jim pravkar padla odprta omara na glavo. Srečni pa niso.

Vsakega nekaj tišči in žulji. Največkrat je to prav »ljubezen«, to je nevidna veriga, ki lahko iz vsakega izmed nas naredi najbolj uslužnega sužnja.

Na temo vsesplošnega in podtalnega suženjstva, ki povezuje življenja mladih prebivalcev newyorškega Villagea, je Tama Janowitz napisala njeno najbrž najlepšo knjigo. Prepričljiva je bila predvsem zato, ker je Tama dejansko pisala o sami sebi in o ambientu, v katerem je živel. Njeno pisanje pa je navdušilo britanskega režiserja Jamesa Ivoryja, ki se je v preteklosti ukvarjal predvsem s filmi, v katerih je prihajala na dan posebnost britanske kulture old style (Bostončani, Soba z razgledom, Maurice), zato je tokratna stilna preobrazba toliko bolj presenetljiva.

Njegova Eleanor, nora dizajnerka, ki riše in izdeluje neobičajne klobuke, je brezhibna. (Ne prezrite igralko Bernadette Peters, ker bomo gotovo mo-

rali še kdaj pisati o njenih doživetih interpretacijah). Prav tako do potankosti izdelan je tudi njen nemogoči prijatelj in slikar Stash Stolz. (Že v prvih kadrih razumemo, da je fant za v smeti, saj napade Eleanor, češ da se je v njegovo ščetinasto brado priselila bolha, ki naj bi skočila s črno-belega

plašča Eleanorinega dalmatinskega psa).

Filmska zgodba se odvija v vijoličastih odtenkih po načrtu, ki ga je napisala sama Janowitzeva, zato je najbrž film ohranil dovolj newyorškega akcenta, da bo vzbudil zanimanje tudi tistih gledalcev, ki jim most v Brooklynu pomeni več kot most v Londonu.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
9.00 Risanka in dok.
10.15 Film: Esterina (dram., It. 1959, r. Carlo Lizzani, i. Carla Gravina)
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nad.: Santa Barbara
12.30 Nanizanka: Robin Hood
13.30 Dnevnik, nato Srečno poletje!
14.10 Film: Il re dell'Africa (pust., ZDA 1949, r. Ernest Schödsack, i. Terry Moore, Ben Johnson)
15.40 Dokumentarec: Viaggio in Italia
16.25 Evropske pravljice
16.35 Mladinska oddaja: Big
17.35 Film: Gli ultimi giorni di Pompei (zgod., ZDA 1935, r. Cooper-Schödsack, i. Preston Foster)
19.10 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah, dnevnik
20.30 Film: Uomini Falco (pust., ZDA 1976, r. Douglas Hickox, i. James Coburn, Susannah York)
22.00 Dnevnik
22.10 Nočni rock: International Rock Awards
23.30 Variete: Metti una sera a Napoli
0.20 Nočni dnevnik
0.30 Rubrika opolnoči

RAI 2
9.00 Nanizanke: Lassie, 9.30 Computron 22, 10.00 Monopoli
11.00 Dok. o rastlinah
11.30 SP v smučanju: moški veleslalom (pon.)
12.05 Nanizanka: Amore e ghiaccio
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.25 Rubrika: Trentatré
13.45 Nadaljevanka: Capitol
14.30 DOC: Roberto Gatto
14.45 Variete: Tutti frutti
15.25 Nan.: Lassie, risanka
16.20 Film: Gazzosa alla menta (kom., Fr. 1977, r. Diane Cury, i. Eleonore Clarwein)
18.00 SP v smučanju (povz.)
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nan.: Perry Mason
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 Poletni variete: Cocco
22.45 Dnevnik - nocoj
22.55 Nanizanka: Hill Street giorno e notte
23.45 Nočni dnevnik
24.00 Film: Parola d'ordine - coraggio (vojni, VB 1962, r. Andrew Stone, i. Dirk Bogarde)
1.55 SP v smučanju: moški slalom (iz Avstralije)

RAI 3
14.00 Deželne vesti
14.10 Videobox
14.30 Tennis - Challenger Cup (prenos iz Pescara)
17.30 Film: Salotto con camera e servizi (kom., ZDA 1931, r. Edward Sedgwick, i. Buster Keaton, Charlotte Greenwood)
18.45 Športna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi)
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti
20.00 Dokumentarna oddaja: Geo Estate - Jastrebi španske Sierre
20.30 Film: Le ali della notte (srh., ZDA 1979, r. Arthur Hillier, i. Nick Mancuso, David Warner, Kathryn Harrold, Stephen Macht)
21.20 Dnevnik - nocoj
21.40 Film (2. del)
22.15 Variete: Pronti a tutto - Operazione Stelvio (vodi Pinina Garavaglia)
22.45 Aktualno: Volta pagina (vodi Carlo Brienza)
23.25 Petkov boks
0.25 Nočni dnevnik

RTV Ljubljana 1
16.30 Poletna noč (pon.): nad. Tanamera, 17.30 nanizanka Leteči cirkus Monthyja Pythona
18.00 Dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Spored za otroke in mlade: nan. Nevarni zaliv (12. del), 18.40 Škotski ansambel dud
19.05 Risanka
19.20 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.25 TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Naše akcije
20.15 Dok.: Svet nenavadnih sil Arthurja Clarka
20.55 Nanizanka: Kriminalna zgodba (9. del)
21.40 Dnevnik in vreme
22.00 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.05 Poletna noč, vmes nadaljevanka Tanamera (N. Barber, r. Kevin Dobson, i. Christopher Bowen, Lewis Fainder, 7. in zadnji del)
24.00 Film: Dvojna preiskava (krim., ZDA 1985, r. Jud Taylor, i. Richard Crenna, Beverly D'Angelo, 1. del)

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Dok. oddaja: Campo base (vodi Ambrogio Fogar, pon.)
14.05 Dogodek (pon.)
16.00 Šport spektakel: Najzanimivejši športni dogodki (s komentarjem Dana Petersona)
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stiščice
20.00 Športna oddaja: Juke box - Zgodovina športa po želji
20.30 Košarka NBA: finale (pon.)
22.15 TVD Novice
22.25 Šport spektakel - Najzanimivejši športni dogodki (v studiu Dan Peterson, povzetki)

RTV Ljubljana 2
19.00 Glasbena oddaja: Alpski večer '89 (pon.)
19.30 Dnevnik
19.55 Premor
20.00 Oddaja neuvrščenih: glasbena oddaja s Sejšelov
21.00 Glasbena oddaja: Melodije morja in sonca '89 (prenos iz Portoroža)

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 V Evropi manjšin; 9.15 Otroški kotiček: Max 14 (4. del), vmes Glasbeni listi; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Film in njegova vloga v naši družbi; 12.40 Folklorna glasba, vmes Glasbeni listi; 13.20 Poletni mozaik; 14.00 Deželna kronika, 14.45 Beležka, 15.30 O tolmačenju otroške risbe, 16.00 Koncert za srce in orkester; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek sporedov.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dober dan z...; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Turistični napotki za goste iz tujine; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo: in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Do štirinajstih; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z instrumentalnimi ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno in Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Koledarček; 6.50 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Pripovedujejo; 8.25 Pesem; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših 7; 10.35 Družina; 11.00 Notranja politika; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Glasba; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Puzzle; 16.33 Tednik; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Spomini; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 17.45 Okno na Benečijo; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočni val.

CANALE 5
8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana
11.15 Rubrika: Forum
12.00 Mladinska oddaja: Doppio slalom
12.30 Kviz: OK il prezzo è giusto
13.30 Variete: Rivediamoli
14.30 Nanizanka: Love Boat - Amante cercasi
15.30 Film: Il prezzo del successo (kom., ZDA 1959, r. Joseph Anthony, i. Dean Martin, Shirley MacLaine)
16.45 Nanizanke: Hotel - Un amore pericoloso, 17.45 Mai dire sì, 18.45 Top Secret
19.45 Kviz: Cari genitori (vodi Enrica Bonaccorti)
20.30 Variete: Una rotonda sul mare
22.30 Kviz: Il gioco dei nove
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
0.45 Film: Gli occhi dello sconosciuto (krim., ZDA 1980, r. Ken Wiederhorn, i. Lauren Tewes, John Di Santi)

RETE 4
8.20 Nanizanka: In casa Lawrence
9.10 Film: Inferno giallo (dram., It. 1942, r. Geza von Radvanyl, i. Maria Tasnady)
10.45 Nanizanki: Bonanza, 11.45 Harry O
12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
13.45 Nad.: Sentieri
14.45 Nanizanka: California
15.40 Nadaljevanka: Una vita da vivere
16.35 Nanizanka: Storie di vita
17.00 Film: Il ragazzo del ghetto (kom., ZDA 1977, r. Steve Gethers, i. Ossie Davis, Michael Constantine)
18.30 Nanizanki: Marcus Welby, 19.30 Barett
20.30 Film: Topaz (krim., VB 1969, r. Alfred Hitchcock, i. Frederick Stafford, Dany Robin)
22.50 Film: Il commissario Polissier (krim., Fr. 1971, r. Claude Autett, i. Romy Schneider, Michel Piccoli)
0.50 Nanizanki: Agente speciale, 1.50 Ironside

ITALIA 1
8.15 Nanizanke: Skippy, 8.45 I gemelli Edison, 9.15 La gang degli orsi, 9.45 Superman, 10.15 La terra dei giganti, 11.10 Kronos - La vendetta degli dei, 12.05 Mork & Mindy, 12.35 Strega per amore - Un maglione per un astronauta, 13.00 Simon & Simon - Ci vediamo a San Francisco
14.00 Zabavna oddaja: Megalavishow
14.15 DeeJay Beach
15.00 Nanizanka: Ralph supermaxieroe
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Balliamo e cantiamo con Licia in risanke
18.00 Nadaljevanka: Alla conquista del West
19.00 Nanizanka: Riptide - Una lama nel buio
20.00 Risanka: Siamo fatti così
20.30 Nogomet: turnir v Los Angelesu, Juventus-ZDA
22.30 Nan.: Starsky & Hutch
23.30 Šport: Grand Prix
0.30 Nanizanki: Taxi, 1.00 Starman

ODEON
13.00 Otroški variete: Sugar
15.30 Nadaljevanka: Anche i ricchi piangono, 16.30 Colorina
17.30 Nanizanke: Rituals, 18.00 La mamma è sempre la mamma, 18.30 Il supermercato più pazzo del mondo
19.30 Risanke
20.30 Variete: Telemeno
20.45 Film: Il Mammasantissima (dram., It. 1979, r. Alfonso Brescia, i. Mario Merola, Malisa Longo)
22.45 Variete: Telemeno
23.00 Rubrika: Forza Italia
24.00 Nanizanka: Foxfire

TMC
11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona
12.00 Nad.: Primo fra tutti
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti in sport
14.15 Risanka: Beatles
14.30 Dok. o naravi
15.00 Nanizanka: I viaggiatori del tempo
16.00 Film: Ti ricordi di Silver City? (dram., Avstral. 1984, r. S. Turkiewicz)

18.00 Nanizanki: Flamingo Road, 19.00 Operazione ladro
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Il maestro di nuoto (dram., Fr. 1978, r. Jean Louis Trintignant)
22.25 TV film: Il mistero della testa mozzata (4. del)
23.10 Vesti in sport
24.00 Film: Bad Ronald (dram., ZDA 1974, r. Buzz Kulik, i. Scott Jacoby)

TELEFRIULI
11.30 Nanizanka: Le avventure di Charles Dickens
13.00 Dnevnik
13.30 Dokumentarec: Možje in narodi 20. stoletja
14.30 Glas. odd.: Music box
18.30 Nadaljevanka: L'eredità della priora
19.00 Dnevnik
19.30 Nanizanka: Medusa
20.00 Dnevnik v nemščini
20.30 Nad.: Nostra madre
22.00 Nanizanki: La guerra di Tom Grattan, 22.30 Angoscia
23.00 Dnevnik, nato dražba
23.30 Nanizanka: Oranges & Lemons
1.30 Inf. oddaja: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Bolj kot inšpekcije jih skrbi upadanje števila gostov Težki časi za upravitelje kampingov

Upraviteljem kampingov v naši pokrajini v teh dneh najbrž ni lahko. Mnogi med njimi so namreč doživeli nepričakovane obiske karabinjerjev oddelkov NAS v okviru vsedržavne akcije za ugotavljanje prekrškov zoper varnost, čistočo in druge predpise. Podrobnih podatkov o izsledkih še ni, niti ni točno znano, katere kampinge so obiskali karabinjerji. Gotovo je, da so bili v 14 kampingih v naši deželi, med temi vsaj v dveh ali treh od kampingov v bližini Gradeža in Ogleja. Skupno naj bi v naši deželi v štirih primerih ugotovili prekrške in jih javili ministrstvu za zdravstvo. Ni znano, ali so prekrške ugotovili v katerem od kampingov na Goriškem.

Sicer pa niso ti edini problemi, ki pestijo upravitelje kampingov na jadranski obali. Čezmerno cvetenje alg in povsem napihnjena časopisna kampanja v Avstriji in Zvezni republiki Nemčiji sta namreč povzročila precejšnjo škodo obmorskemu turizmu. To seveda velja v prvi vrsti za središča v Emiliji, čeravno tudi ostali turistični kraji niso izvezeti.

Kako pa je s tem vprašanjem v našem največjem turističnem središču Gradežu? Da bi podrobneje izvedeli kaj več o tem, smo se pogovorili z upravitelji kampaingov Primoero v Gradežu, ki je med največjimi v deželi. Čeprav točnih podatkov še nimajo, ni nobenih dvomov o padcu števila obiskovalcev, predvsem tujih gostov.

Sluzasti madeži, ki so se pred nekaj meseci pojavili predvsem ob italijanskem delu jadranske obale, tako nam je povedala upraviteljica Primera, so bili razlog za precejšnjo zmedo. Nihče ni mislil, da bo ta pojav tako radikalno posegel v turistično sezono. Očitno so bili tudi glede preventivne storitve prepozni koraki. Računati je bilo namreč treba na sredstva javnega obveščanja, predvsem tuja, ki so o tem pojavu pisala na dolgo in široko in večkrat dokaj netočno. Predvsem v Avstriji in ZRN so se časopisi in televizija dnevno oglašali s to problematiko, jo precej posplošili in, kar zadeva Gradež, izkrivili. Nemški in avstrijski komentatorji so namreč vse spravili v en sam koš in po njihovem poročanju je zgladalo, da je celotna jadranska obala enako »okužena« z algami. Tako pa ni bilo. Gradeža se je ta problem dotaknil le obrobno in le malokdaj je bilo v tem

Gradeški kampingi so vsaj navidez čisti in lepo urejeni

(Foto Pavšič)

kraju opaziti čezmerno prisotnost mikroalg.

Toda netočna informacijska kampanja je že opravila svoje, tako da so v kampingih, kar zadeva mesec julij, beležili občuten padec prisotnosti, ki se suče okoli trideset odstotkov. V primerjavi z lanskim letom največji osip prisotnosti zadeva prav Avstrije in Nemce. Med ostalimi gosti pa je število Dancov, Angležev in Italijanov približno enako lanskemu.

V kampu Primoero si nadejajo, da bo konec sezone delno boljši in da bodo ob velikem šmarnu oddali vsa razpoložljiva mesta za šotore, prikolice in

kamperje. Kot zanimivost povejmo, da se dnevna cena za bungalov za 5 oseb suče okoli 85.000 lir (105.000 lir za 8 oseb) in da je treba za apartma, ki jih imajo v kampingih, odšteti od 70 do 100 tisoč lir. Kar zadeva prikolice in kamperje, pa je treba plačati od 45 do 65 tisoč lir. Za ljubitelje narave, ki se na počitnice podajo s šotori, pa se dnevna cena za uporabo zemljišča suče okoli 10 tisoč lir. Kdor pa hoče na počitnice s psom, bo moral doplačati še 4.000 lir dnevno za posebno ograjen prostor, kjer bo letoval kuža.

ERSA opozarja na spoštovanje Val Cavanate

Deželna ustanova za razvoj kmetijstva ERSA opozarja v tiskovnem poročilu na nesprijemljiv odnos, ki ga imajo mnogi izletniki, kopalci in sprehajalci do zaščitene območja Val Cavanate pri Fossalonu. Kljub tablam, ki prepovedujejo dostop, se mnogi podajajo na zaščiteno območje tako da preplezajo mrežo (in jo s tem marsikdaj poškodujejo) ali jo celo prerežejo. Poleg drugega povzroča to nezaželeno vdiranje hudo motnjo za miren in naraven ritem življenja ptic, ki se zadržujejo na tem vlažnem območju.

Ustanova opozarja, da je področje Cavanate zaščiteno po mednarodni konvenciji v Ramsaru kot tudi z deželnimi urbanističnimi predpisi. Spoštovanje zaščitene območja je dolžnost vseh, pravijo pri ERSI, dolžnost ustanove, ki upravlja to področje, pa je postopanje proti kršilec, ki jih bodo prijavili sodni oblasti.

■ Na ploščadi pred novogoriškim Kulturnim domom se nočjo nadaljuje program petkovih poletnih večerov, ki ponujajo glasbo, gledališče, razvedrilo, družabnost. Nočjo napovedujejo nastop folklornega ansambla nato pa gledališki nastop igralca Staneta Sta-rešiniča z monodramo.

Tržiška jadralka Chiara Calligaris na Pokrajini Sprejem za svetovno prvakinja

Predsednik goriške Pokrajine Gian Franco Crisci je včeraj jutraj sprejel tržiško jadralko Chiara Calligaris, ki je prejšnji teden na Švedskem osvojila svetovni naslov v razredu europa. Ob sprejemu jadralk in predsednika jadralknega kluba iz Tržiča "Oscar Cosulich" Arriga Marrija je predsednik Pokrajine izrazil zadovoljstvo in ponos celotne goriške skupnosti za uspeh, ki je prvi v pokrajinskem merilu. Doslej so namreč le moški pri tržiškem klubu dosegali mednarodna priznanja, Calligarisova pa je prva ženska, ki je osvojila svetovni naslov.

Ob izročitvi spominskega odličja je predsednik Crisci izrazil upanje, da bo to le prvi od številnih uspehov v mednarodni areni. Predvsem pa je jadralki zaželel, da bi z enakim uspehom nastopila tudi na olimpijskih igrah, ki bodo leta 1992 v Barceloni.

Na srečanju, ki so se ga udeležili tudi starši jadralk, je tekla beseda še o dejavnosti jadralknega kluba iz Tržiča, ki opravlja nezamenljivo vlogo kar zadeva tovrstne vodne športe na Goriškem.

Ob zahvali za priznanje je Chiara Calligaris, ki je letos maturirala na goriškem italijanskem učiteljski, povedala, da bo v bodoče trenirala in vadila še z večjo vnemo, saj se zaveda, da bo odslej tarča vseh ostalih tekmovalk, ki jo bodo hotele premagati. Sicer so njen nadaljnji glavni cilj brez dvoma olimpijske igre, za katere si nadeja, da bi dosegla eno od treh medalj.

Ob koncu povejmo, da sodi med nasprotnice Calligarisove tudi Sirenina jadralka Arianna Bogatec, ki je na nedavnem svetovnem prvenstvu na Švedskem imela malo športne sreče in zasedla 37. mesto, čeprav je treba povedati, da je pred leti že dosegla 3. mesto.

Predsednik Crisci nagraduje C. Calligaris (Foto Bumbaca)

V Štandrežu včeraj pokopali mladega Lorenza Macuzzija

V Štandrežu so včeraj pokopali Lorenza Macuzzija, mladega motorista, ki je v tork izgubil življenje v tragični prometni nesreči na cesti med Doberdobom in Boneti. Macuzzija, ki bi bil pojužitnišnem dopolnil 21 let, so na zadnji poti pospremili svojci in številni prijatelji ter znanci.

Preiskava o okoliščinah nesreče se še nadaljuje. Gotovo je, da je Macuzzi zgrmel s ceste, potem ko je na ozkem ovinku prišlo do dotika med njegovo hondo 750 in nasproti vozečim avtomobilom SIP. Državni pravdnik dr. Mancuso je odredil zaplenbo vozila. Predvsem pa skušajo preiskovalci preveriti verodostojnost izjav delavcev SIP, ki sta se peljala v avtomobilu in sta dejala, da se nista zavedala tragičnih posledic dotika z motorjem. Zaenkrat ni vesti o kakem ukrepu proti njima, vendar ni izključeno, da bodo njune morebitne odgovornosti preverili s sodnim postopkom.

Na sliki (foto Bumbaca) pogreb Lorenza Macuzzija.

Avto zgorel pri Koprivnem najbrž zaradi kratkega stika

Ogenj je predsinoči pri Koprivnem videmskemu vozniku povsem uničil avto. Gre za diane 6, ki je bil last Maura Costantinija iz Vidma, Ul. del Pino.

Costantini se je okrog 21.30 peljal po državni cesti št. 56 v smeri proti Vidmu, ko je nenadoma opazil, da se iz motorja močno kadi. Vozilo je ustavil na desni strani cestišča in zaprosil mimoidoče, naj pokličejo gasilce. Ko je na kraj prihitelo protipožarno vozilo pa je ogenj zajel avtomobil že v celoti, tako da so gasilci imeli kaj malo več gasiti in je ogenj povsem uničil avto. Glede vzrokov požara domnevajo, da je do vnetja prišlo zaradi kratkega stika.

Dobre pol ure pred tem posegom so goriški gasilci predsinoči bili zaposleni pri podgorskem nogometnem igrišču. Ob ograji igrišča so neznanci odvrgli nekaj starih žimnic in drugega odpadnega blaga. Nekdo se je očitno hotel pozabavati s tem, da je vnel smeti. Ogenj ni povzročil omembe vredne škode, saj je uničil samo staro in ne več uporabno blago.

Gabrski karabinjerji našli ukraden avto

Karabinjerji iz Gabrij so včeraj zgodaj jutraj pri Vižintinih našli avto, ki

so ga neznanci dva dni prej ukradli v Trstu. Gre za bmw 520, ki je last podjetja Carli import-export. Z avtom so se tatovi odpeljali v noči med ponedeljkom in toorkom. Očitno so se zadovoljili s sprehodom v avtomobilu, ki si ga seveda ne more vsakdo privoščiti. Ko so ga našli karabinjerji, je bil namreč avto nepoškodovan. V njem tudi ni manjkalo ničesar, razen seveda nekaj litrov bencina, kolikor so ji pač tatovi porabili za vožnjo iz Trsta do Vižintinov.

razna obvestila

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlje priredi v nedeljo, 17. septembra 1989, ob 15. uri tradicionalni piknik bivših borcev in družinskih članov pri osnovni šoli v Dolu. Vpisujeta Marjo Semolič (tel. 45241) in Ettore Moro (tel. 78182). Interesenti naj se čimprej javijo zaradi nabave hrane.

Uradi Kmečke zveze, SKGZ, ZSKD in ZSSDI bodo zaradi dopusta zaprti od 14. do 18. avgusta.

Uradi Slovenskega deželnege zavoda za poklicno izobraževanje bodo zaprti do 25. avgusta.

Sedež Slovenskega planinskega društva je v poletnih mesecih odprt ob sredah od 10.30 do 12. ure.

Uradi SDGZ v Gorici bodo zaprti zaradi dopusta od 14. do 18. avgusta.

Nocoj v Fari opazovanje padajočih zvezd

Ljubitelji astronomije in radovedneži upajo, da bo nočjo nebo jasno. V tem primeru se bodo namreč ob 21.30 zbrali pri observatoriju v Colombari pri Fari, ki ga upravlja krožek amaterskih astronomov, da bi skupaj sledili pojavu, ki bo prav to noč najbolj viden. Gre za fenomen, ki ga vsi poznamo kot padanje zvezd. Svetlobni utrinki, ki jih povzročajo meteorni roj ob prodiranju skozi Zemljino atmosfero, so najbolj vidni v začetku avgusta, ko naš planet na svojem potovanju okrog sonca vsako leto naleti na večji roj materialnih delcev: ob dotiku z zunanjimi plastmi atmosfere bodo meteorji začeli izgorevati in sproščati svetlobne utrinke, ki pri opazovanju dajejo vtis padajočih zvezd.

Nocoj bodo najprej izvedenci predstavili v podrobnostih ta zanimiv fenomen in razdelili zvezdne mape (utrinki bodo zaradi optičnega učinka vidni, kot da bi prihajali iz bližine ozvezdja Perzeja), nato pa bodo ugasili luči in sledili "padanju zvezd". Na večer je vsakdo vabljen, priporočajo pa naj si za udobnejše opazovanje prinese nanasjač ali vsaj odejo ter žepno svetilko, ki naj bo delno maskirana s kosom blaga.

izleti

SPDG - rekreacija prireja v nedeljo, 13. in ponedeljek, 14. t. m., izlet k Triglavskemu jezeru. Odhod s Travnika ob 6. uri.

SPD Gorica priredi jutri in v nedeljo, 12. in 13. avgusta, izlet v Avstrijo, z obiskom vrha v okviru Poti prijateljstva. Prevoz z lastnimi sredstvi. Izlet vodi Ivo Berdon. Interesenti naj se obvezno javijo pri vodji izleta, kjer bodo dobili vsa potrebna pojasnila.

SPD GORICA priredi v nedeljo, 27. avgusta, avtobusni izlet v Gornjesavsko dolino z udeležbo na slovesnosti ob odkritju spomenika Jakobu Aljažu na Dovju. Ob tej priložnosti bodo planinci obiskali še katero zanimivost kraja. Prijave na sedežu društva ob sredah med 10.30 in 12.30 ter v trgovini Bauzon.

Vzpon na Jalovec v organizaciji SPD Gorica bo 19. in 20. avgusta. Društvo priporoča, da se udeleženci predhodno javijo odb. Klemšetu.

kino

Gorica

CORSO 19.00-22.00 »L'ultima tentazione di Cristo«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI Zaprt do 19. avgusta.

VITTORIA Zaprt do 17. avgusta.

Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.30 »Igraj ali umri«, 20.30 »Voajer«.

SVOBODA (Sempeter) 20.30 »Milagro«, 22.30 »Zvezda porno filma«.

DESKLE 19.30 »Arizona junior«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Provvidenti - Travniki 34 - tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

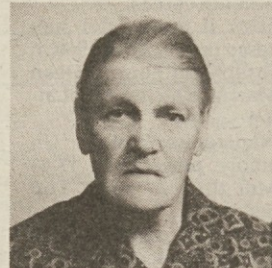
S. Nicolò - Ul. I. Maggio 94 - tel. 790338.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Giulia Squarcia iz bolnišnice sv. Justa v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče, ob 11. uri Edoardo Terenzio iz splošne bolnišnice v cerkev v Svetogorski ulici in na glavno pokopališče, ob 12.30 Nicola Schioppa iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 11.15 Alma Maurič vd. Petejan iz hiše žalosti v Sovodnjah in tamkajšnje cerkev in na so-vodenjsko pokopališče.

† V 86. letu starosti je zatisnila svoje trudne oči naša draga mama in nona

**Alma Maurič
vd. Petejan**

Žalostno vest naznanjata sin Ivan in hči Ani z družinama.

Pogreb bo danes, v petek, 11. avgusta, ob 15.15 iz hiše žalosti v cerkev v Sovodnjah.

Darujete v dobrodelne namene.

Sovodnje, 11. avgusta 1989

Pogrebno podjetje Preschern

Lestvica dvajsetih najbolj gledanih filmov v Italiji Ameriški zajček Roger Rabbit prislužil največ milijard lir

Tom Cruise (levo) in Dustin Hoffman (Rain man) sta morala priznati 'denarno premoč' Rogerja Rabbita

Ameriški filmski zajček Roger Rabbit je prepričljivi zmagovalček italijanske kinematografske sezone 1988/89. »Njegov« film, napolnjen igrani, napolnjen risani, je zabeležil največji inkaso v kinodvoranah na Apeninskem polotoku v obdobju od 1. avgusta lani do 16. julija letos: v žepu svojega producenta je prinesel vsega 23 milijard 291 milijonov lir. Vzrokov za tolikšen uspeh je menda več. Film, ki so ga v Italiji vrteli z naslovom Chi ha incastrato Roger Rabbit, je bil prvo tovrstno delo v zgodovini filma, z risanimi »heroji« Rogerjem, Jessico in drugimi, ki so se lahko enakovredno postavili ob »človeških« protagonistih. Zgodba je bila napevna, primerna pa je bila tako za otroke kot za odraslega gledalca. Uspeh filma je bilo torej zlahka predvideti in podatki o dvajsetih najbolj gledanih filmih v Italiji so ta predvidevanja le potrdili.

Na drugem mestu te »milijardarske lestvice« je film Rain man režiserja Barryja Levisona z Dustinom Hoffmanom in Tomom Cruisom v glavnih vlogah. Film je »zaslužil« 20 milijard 705 milijonov lir. K njegovemu uspehu so poleg nedvomnih kvalitete mnogo prispevali številni oskarji in druga priznanja, ki jih je bil film deležen.

Prvi italijanski film zaseda na lestvici »najbolj gledanih« šele tretje mesto. To je Il piccolo diavolo z Robertom Benignijem in Walterjem Matthauom. Iztržil je 17 milijard 656 milijonov lir.

Lestvica 20 najbolj gledanih filmov je v bistvu pravi Waterloo za komercialni uspeh italijanskih filmov. Tuji filmi, uvrščeni na lestvici, so »zaslužili« skupno 147 milijard lir, italijanski filmi pa manj kot polovico (61 milijard). Med tujimi filmi jih je velika večina iz Združenih držav, saj so se med prvih 20 filmov uvrstili le trije evropski neitalijanski filmi: L'orso Jean Jacquesa Annauda, Frantic Romana Polanskega in Donne sull'orlo di una crisi di nervi Pedra Almodovarja.

Med prvimi desetimi je kar šest filmov iz ZDA, trije so italijanski eden pa francoski. Italijanske barve s prisluženimi milijardami zastopajo že omenjeni Benignijev film na 3. mestu, film Caruso Pascoski Francesca Nutija (na 6. mestu z 10 milijardami 113 milijoni lir inkasa) in Compagni di scuola (10. mesto, 6 milijard 147 milijonov). Vsi ti trije filmi so komični, prav tako kot Fantozzi va in pensione Paola Villaggia, ki je s 6 milijardami 82 milijoni četrti najboljše uvrščeni italijanski film. Med italijanskimi filmi, ki so vključeni v lestvico 20 najbolj gledanih, so komični filmi prislužili 40 milijard lir, to je 75 odstotkov inkasa vseh na lestvici upoštevanih italijanskih filmov.

Videnski slikar razstavlja v galeriji Insula Bortova oljna platna na razstavi v Izoli

V razstavnici galeriji Insula v Izoli je od konca julija odprta razstava del akademskega slikarja Giannija Borte iz Vidma. Razstava je doslej privabila lepo število obiskovalcev z obeh strani meje. Razstava bo odprta še jutri.

Nedvomno gre pri Borti za gestualno slikarstvo, ki z izjemno poudarjenim koloritom v osnovi deluje ekspresivno v smislu povezanosti z naravo. Razstavljen oljna platna, v katerih prevladuje živoredeča, rumena, zelena, modra barva, so umetnikov odnos do okolja oziroma njegovo posredovanje vidnega: radosti cvetočega travnika, makovega polja, sveže preorane njive... Slikarjeva roka z gibom-gesto pri nanašanju na platno oponaša rast, posnema cvetenje, gledalec ima večni občutek kaljenja, nekakšen krik narave je slišen v jedru poslikane površine.

Avtorjeva izpoved, njegov dotik z naravo je upor urbanega človeka, človeka, ki vsebolj čuti utesnjenost civilizacijskih kalupov tehnobirokratsko usmerjene družbe. Neustavljiva sled čopiča, ki neomejeno potuje po slikarskem platnu, je slikarjeva svoboda, osvobojen vseh spon kraljuje v likovnem polju in čeprav je njegova slika v okvirju omejena in se večkrat ustavlja že pri drobnem detailu, jo gledalec v pogledu zlahka presega, prebija okvir: prestopamo v veliki plan, pred nami je slikarjeva podoba.

Giannija Borto uvrščamo med slikarstvo »novega naturalizma«, saj je vsebinsko neposredno vezan na pejzaž. Čeprav je njegovo delo predvsem po obliki-formi od naturalističnega slikarstva precej oddaljeno, kajti Borta se oblikovno ne navezuje na realno-vidno, je vsebina njegovih slik jasno prepoznavna, saj je kompozicijska sestava barvnih asociacij tako intenzivna, da izpade vsa abstraktnost in delih samo kot način-slog podajanja vsebine: to je človekove izkušnje z neposredno, čisto naravo.

DEJAN MEHMEDOVIČ

Program Tržaškega koncertnega društva

Čeprav do začetka nove sezone manjka še nekaj mesecev, imajo organizatorji glasbenih in drugih prireditev tudi poleti polne roke dela s sestavo programov in načrtov, ki jih bodo nato skušali izpeljati v zimskem in pomladnem času. Tržaško koncertno društvo je pred kratkim že objavilo program svoje koncertne sezone 1989/90. Sezono bo 30. oktobra uvedel sloviti Kvartet Borodin, do sklepne koncerta sovjetskega izvajalca Stanislava Bunina, ki bo 2. aprila 1990, pa se bo zvrstilo 18 koncertnih večerov.

Po Kvartetu Borodin bodo na vrsti Freiburger Vokalensemble (nastopil bo 6. novembra), Schönberg Ensemble (13. novembra), Tokio string quartet (20. novembra), Amadeus piano trio (4. decembra), Solisti praške državne opere (11. decembra), Kvartet Fauré (15. januarja 1990), Natalja Gutman in Elisso Virsaladze (22. januarja), Kvintet Academia (29. januarja), Oleg Kagan in Vasilij Lobanov (5. februarja), Praški madrigalisti (12. februarja), American satring quartet (19. februarja), skupina Pro cantione antiqua (26. februarja), Zagnoni in Specchi (5. marca), Nikita Magaloff (12. marca), Wiener Mozart Akademie in Alessio Vlad (19. marca), Zürcher Kammerorchester (26. marca) in Stanislav Bunin (2. aprila).

V ZDA biznis ob 20-letnici festivala Woodstock nese ameriškim založnikom zlata jajca

Ameriški založniški svet je vedno izredno pozoren na raznorazne obletnice in pomembne datume. Vodje založb dobro vedo, da gre do spominske knjige in jubilejne izdaje masno v promet, zato se na obletnice temeljito pripravljajo že leta pred iztekom jubilejnega datuma. Spomnimo se le na morje knjig, ki so preplavile ameriški knjižni trg ob 20. obletnici smrti predsednika Kennedyja, na monografske izdaje ob jubileju kipa ameriške Liberty in druge knjižne pobude.

Letos se je ameriško založništvo spet zelo poslovno lotilo ene od obletnic, ki bo zanimala predvsem mlajšo generacijo.

Priznanje glasbeni skupini Rezija

Slovenska glasbena skupina Rezija, ki jo sestavljajo Rino Chinese (na sliki), Giovanni Chinese in Giovanni Di Lenardo, se bo v ponedeljek, 14. avgusta, v Pasian di Pratu udeležila deželne izbora 2. vsedravnega revije glasbenih skupin, ki jo prireja združnje ARCI v sodelovanju s tretjo italijansko televizijsko mrežo. Za nastop na deželnem izboru se je prijavilo skupno 46 glasbenih skupin iz vse dežele, strokovna žirija pa je izmed teh izbrala deset najbolj kvalitetnih.

Sodelovanje na deželnem izboru tega vsedravnega tekmovanja pomeni za skupino Rezija, ki nosi ime po domačem kraju, lepo priznanje. Lani so glasbeniki pripravili kaseto svojih pesmi, ki jo je izdalo Založništvo tržaškega tiska, udeležili pa so se tudi številnih drugih glasbenih in kulturnih prireditev.

V nedeljo, ponedeljek in v torek bo minilo 20 let, odkar je v kraju Bethel v ameriški zvezni državi New York potekal sloviti Woodstock, festival glasbe, ljubezni in miru, kot so ga takrat poimenovali.

Vzrokov za knjižno »proslavitev« tistega največjega, a obenem tudi zadnjega zbora ameriške mladine v ritmu rocka, je več. Woodstocka se je udeležilo skoraj pol milijona mladih, sloviti film ga je približal milijonom Američanov, dve plošči (trojni in dvojni album) sta bili mesece na vrhu lestvice najbolje prodajanih plošč. V začetku sedemdesetih let je skratka zajela ameriško mladino pravcata Woodstock-manija. Založniki zato upajo, da se bodo štiridesetletniki spomnili na svojo mladost in nostalgijo segli po knjigah, ki jim jih sedaj ponujajo, in s katerimi tako rekoč posmrtno obnavljajo mit Woodstocka.

Knjige o Woodstocku niso namenjene le srednji ameriški generaciji, pač pa tudi mlajšim, najstnikom, tistim, ki so zrasli po Vietnamu. Založniki menijo, da bodo mladi z njihovimi publikacijami dobili veren vpogled v to, kar je Woodstock bil, in kaj je dejansko pomenil za ameriško družbo. V tem se niso usmerili toliko v obnovo tistega, kar se je tiste tri dni dogajalo na odru (čeprav mimo Hendrixa, Joan Baez, Santane in še nekaterih drugih ne morejo), pač pa v tisto, kar je iz Woodstocka zraslo, v gibanje, ki je pripomoglo h koncu vietnamske vojne, a je pozneje samo po sebi razpadlo.

O vsem tem po mnenju ameriških kritikov najbolj zgovorno piše Joel Makover v svoji Woodstock: the oral history. Avtor je intervjujal 70 udeležencev festivala in skozi njihove zgodbe vodi črto, ki pelje od Woodstocka do današnjih ameriških dni.

Arhitektura v sliki

V okviru razstav s skupnim naslovom Razstave arhitekture so bile v Gradežu med drugimi razstavljene tudi fotografije projektov tržaških arhitektov Celli Tognon. Na sliki detail poslopja Fondazione Brovedani v Gradišču.

Italijanski kantavtor nastopil na Gradu sv. Justa v Trstu

Sergio Endrigo, zakaj toliko spodrslijajev?

Sergio Endrigo spada med tiste kantavtorje, ki so že več desetletij prisotni na sceni italijanske lahke glasbe. Prve uspehe je doživel sredi šestdesetih let, nato se je njegova pevska dejavnost nadaljevala dokaj premočrtno, brez kakih izjemnih vrhuncov, a tudi brez poraznih padcev. S sodelovanji na sanremskem festivalu in na drugih tekmovanjih in z nastopanjem na televiziji in po radiu je bil tako rekoč vedno, zdaj bolj, zdaj manj, v ospredju italijanskega glasbenega sveta.

Pred nekaj meseci je izdal novo dvojno ploščo Il giardino di Giovanni, ki jo je z vrsto koncertov predstavil širom po Italiji.

Eden teh koncertov je bil v sredo na Gradu sv. Justa v Trstu. Endrigo je nastop v Trstu mnogo pomenil. Po rodu iz Istre je prav v mestu v Zalivu prebil vrsto let, predno ga je glasbena pot popeljala

v Milan. A Trst mu ob tej začasni vrnitvi ni pripravil primerne sprejema. Na grajskem dvorišču se je zbralo le kakih 60 do 70 njegovih oboževalcev, ki pa so do konca večera vneto sledili njegovemu izvajanju in mu s ploskanjem oprostili vse njegove spodrslijaje.

Le-teh se je v poldrugi uri nabralo toliko, da je sploh težko verjeti. Endrigo je le prvo pesem Fiori zapel z intonirano natančnostjo. Že v naslednji, Ancora un giro, mu je začel glas v visokih tonih nihati, v tretji pesmi, eni od njegovih hitov, lo che amo solo te, pa je moral preteči precej taktov, predno je pevec ujel pravilno melodijo. Podobno, bolj ali manj hudo, je bilo tudi s številnimi drugimi pesmimi. Pri nekaterih so mu jo povrhu vsega zagodli še glasbeniki, ki so ga spremljali na odru. Endrigo si je skupino »izposodil« pri kantavtorju

Edoardu de Angelisu in je verjetno z njo opravil le pičlo število vaj; od tod glasbene negotovosti. Ko je v kratkem intermezzu nastopil na odru tudi Edoardo de Angelis, je skupina zaigrala homogeno...

Ob koncu koncerta je hotel Endrigo zapeti pesem o Trstu, a tudi ta namera se mu je ponesrečila. Sredi pesmi je pozabil na besedilo in pesem je moral prekiniti.

Sergio Endrigo je v skoraj treh desetletjih napisal in zapel vrsto lepih pesmi, v katerih je govoril tudi o vprašanjih in problemih, ki so postali aktualni šele leta kasneje (na primer ekologija). S senzi-bilnostjo pesnika je pel o ljubezni, naravi, človeku in njegovih vsakodnevnih težavah. Škoda, da sedaj s takim koncert, kot je bil srediin na tržaškem Gradu, meče samega sebe in svoje delo v slabo luč.

MARJAN KEMPERLE

revije

Primorska srečanja 98

Novogoriška revija za družboslovje, gospodarstvo in kulturo Primorska srečanja kljub počitniškemu času vneto naskakuje jubilejno stoto številko. Pred dnevi so se v knjigarnah pojavila Primorska srečanja št. 98, ki tudi tokrat prinašajo vrsto zanimivih člankov in razprav.

Prva dva prispevka (Rudija Kocjančiča in Mira Kocjana) se zaustavljata ob položaju v Jugoslaviji. Edmond Kovačič piše o samomirih, pojavu, pred katerim si (zavestno?) zatiskamo oči. O aktualnosti prispevka govori žalosten podatek, da so med 23. julijem in 1. avgustom letos v Sloveniji zabeležili 21 (!) samomorov.

Sklop člankov je posvečen Gorici. Branko Marušič je napisal Prispevke za zgodovinski pregled slovenske prisotnosti na Goriškem, Pavle Merku o Gorici kot zgodovinskem mestu slovenske humanistične kulture, Majda Čentič pa o prvem slovenskem moškem učiteljsku v Gorici.

Izpod peresa Vlada Šava je članek o ustanovitvi Kulturnega kluba Istra.

V rubriki Leposlovje je predstavljena slovenska pesnica Neža Maurer, svoje pesniške in prozne prispevke pa objavljajo Nevin Birs, Ines Cergolj-Bavčar, Andrej Žnidaršič, Bojan Bizjak in Marjan Tomšič, z dramskim tekstom pa se predstavlja Dimitrij Kralj.

V Zapiskih piše med drugimi Milko Matičetov o Lunjju. Med recenzijami piše Darko Darovec o knjigi Vida Vremca Pinko Tomažič in Drugi tržaški proces 1941 in o knjigi Pietra Kandlerja Codice Diplomatico Istriano 50 d.C.-1526; Zdenka Lovce ocenjuje slovenski prevod romana Fulvia Tomizze Materada, ki je izšel pri Založbi Lipa, pod naslovom Starodavna in nova pesem pa Marija Mercina piše o knjigi Mirana Košute Rapsodija v treh stavkih.

Motociklistična VN Švedske Rainey (yamaha) najhitrejši

ANDERSTORP — V prvem dnevu poskusnih voženj za nedeljsko motociklistično VN Švedske, veljavno za SP, so bili najhitrejši Španec Criville na cobasu (125 ccm), Zahodni Nemec Bradl na hondi (250 ccm) in Američan Rainey na yamahi (500 ccm). V tem razredu je drugi čas dosegel Američan Schwantz na suzuki, tretjega pa Francoz Sarron na yamahi. Znova se je v svojem šele drugem nastopu v tem razredu izkazal Italijan cadalora na yamahi. Dosegel je peti najboljši čas pred Lawsonom. Cadalora se je preizkusil tudi v četrtliterskem razredu, kjer je dosegel četrty čas. V tem razredu so zaradi dežja poskusne vožnje prekinili deset minut prej. Criville pa je v razredu do 125 ccm zadal Japoncu Unemotu skoraj sekundo zaostanka. Tretji čas je dosegel prvak Martinez (derbi), Italijan Gianola (honda), vodilni na skupnem vrstnem redu za SP, je bil le sedmi, njegov rojak Gresini (april) pa trinajsti.

Dirka v vseh treh razredih bo tudi po TV.

Za sestavo kolesarske vrste za SP Colageju dirka po Umbriji

UMBERTIDE — Stefano Colagè je dobitnik 37. izvedbe kolesarske dirke po Umbriji, veljavne kot selekcijska preizkušnja za sestavo reprezentance, ki bo nastopila na SP. To je sedmi sezonski uspeh Colageja, ki se je verjetno že dokopal do modrega dresa.

Razočaral pa je Argentin, ki je odstopil po 150 od 225 km, kolikor je bila dolga dirka. Povprečna hitrost je znašala kar 40 km na uro.

Belanov v ZRN

MOENCHENGLADBACH — Napa-dalec kijeveškega Dinama Igor Belanov bo v prihodnjih dveh sezonah igral za zahodnonemško društvo Borussia. Novim soigralcem se bo pridružil šele 28. oktobra, ko se bo v SZ končalo prvenstvo.

Po porazu v tekmi z zagrebškim Dinamom pa je francosko društvo Auxerre sporočilo nakup (od Bordeauxa) belgijskega reprezentanta italijanske narodnosti Enza Scifa (23 let).

V Genovo je medtem prispel Urugvajec Ruben Paza, igralec za zvezo, ki naj bi se dogovoril za prestop k Genoi.

Iz Paragvaja pa prihaja vest, da bo komaj 17-letni napadalec Alfredo Nef-fa odpotoval v Verono, da bi dosegel sporazum s tamkajšnjim prvoligašem.

V Rimu tudi Shaw!

RIM — Košarkarski klub Messaggero res ne šteje z denarjem za nakup svojih Američanov. Za Ferryjem prihaja v italijansko prestolnico še 23-letni bek Brain Shaw, ki je lani igral za ekipo NBA Boston Celtics (kot prva izbira) in je v teku prvenstva odvzel mesto v začetni postavi slavnemu Dennisu Johnsonu. Messaggero mu za eno letno ponuja milijon dolarjev! Manadžer ameriškega košarkarja je izjavil, da tako dobre ponudbe ni mogoče zavrniti...

Tudi Petrović v ZDA?

NEW YORK — Košarkar Real Madrida Dražen Petrović je odpotoval v ZDA, da bi dosegel sporazum z NBA moštvom Portland Blazers. Če se bo dogovoril, bo Portland nato moral še rešiti spor z madridskim društvom, ki Petroviću ni izdalo soglasja.

Končana Jadranova poletna košarkarska šola J. Krečič: »S pobudo velja nadaljevati«

Jure Krečič

Košarkarska sezona je že stopila v živo. Najprej je začel s treningi Jadran, kar je tudi logično, saj ekipa nastopa v B-2 ligi, že te dni pa bodo pričeli s pripravami pri Boru, Kontovelu in Bregu. V sredo bo odpotovala v Pulj prva izmena 37 tečajnikov, v pripravi je tudi Jadranov kamp minibasketa, ki bo od 1. do 10. septembra. Skratka, na naših košarkarskih igriščih bo pravi živ žav.

Sicer tudi med poletnimi meseci naši košarkarji niso povsem počivali. Pri Jadranu se je namreč porodila zamisel, da bi ustanovili poletno košarkarsko šolo za vadbo posameznikov. Resnici na ljubo so z vadbo pričeli nekoliko pozno, in to samo na Opčinah in v Nabrežini. Pobuda pa je vsekakor uspešla in z le-to velja tudi nadaljevati.

Po koncu Jadranove poletne košarkarske šole smo se pogovorili z Juretom Krečičem, z enim od trenerjev, ki je kot prvi začel vadbo na Opčinah (ostala dva sta bila Sergij Tavčar, prav tako na Opčinah, in Valter Vatovec v Nabrežini).

Jure, tvoj prvi vtis glede te košarkarske šole?

»Moj prvi vtis je vsekakor pozitiven, skoraj vsi košarkarji, ki so začeli z vadbo, so potem redno prihajali, igralce sicer ni bilo prav dosti, skupno jih je bilo deset. To pa je povsem zadostno število, da z njimi lahko piliš individualno tehniko. Moramo namreč pomisliti, da posamezniki imajo prav v tem obdobju možnost, da popravijo svojo tehniko, ker se med sezono običajno posveča večjo pozornost skupni igri. Če upoštevamo tudi, da smo v glavnem vadili proti koncu julija in začetku avgusta, ko so skoraj vsi na dopustu, smo tudi s številom udeležencev lahko povsem zadovoljni.«

Vadba se je v glavnem osredotočila na Opčinah. Mislite v bodoče to pobudo izpeljati tudi na naših drugih igriščih?

»Nekaj dni smo vadili tudi v Nabrežini. Trener je bil Valter Vatovec, ki je seveda moral po imenovanju za Jadranovega trenerja članske ekipe vadbo prekiniti. Sicer pa so itak skoraj vsi Jadranovi mladinci Sokolovi košarkarji, ki sedaj redno trenirajo v Repnu. Seveda bi bilo dobro, da bi bila vadba že naslednje poletje pri vseh naših društvih, ki gojijo košarko. Individualna vadba, ponavljam, je izredno važna.«

Katero novost bi uvedel po letošnji izkušnji?

»Recimo to, da bi na posameznih igriščih košarkar, ki nastopa v kaki višji ligi, pokazal razne elemente. V bistvu bi potrebovali demonstratorja. Takih igralcev pa imamo tudi mi na voljo. Če bodo tedaj prosti, bi lahko za demonstratorje zaprosili Jordana Marušiča, Borisa Viteza, Marka Bana, Marka Lokarja, Klavdija Starca ali pa trenutne Jadranove igralce kot Valterja Sosiča za elemente v obrambi, Maura Čuka za met iz skoka itd.«

Med poletnimi meseci bi lahko vadili tudi trenerji, ki niso na dopustu...

»Prav gotovo! Vsi mi bi se lahko marsikaj naučili. Osebnost sem pred kratkim končal vsedržavni tečaj v Bormiu. Bila bi to lepa priložnost, da posredujemo našim trenerjem, kar sem se tam novega naučil. Kar doma bi lahko priredili trenerski tečaj. Izkoristili bi lahko tudi priložnost Košarkarske akademije v Pulju in povabili na enodnevno ali dvodnevno predavanje kakega ameriškega trenerja. Prav te dni bo obiskal našega trenerja Andreja Vremca neki ameriški strokovnjak, njegov prijatelj. Ali bi ne bila to izredna priložnost, da nam ta trener kaj pove, pokaže?«

Zamisli, načrtov je kar precej. Da bi jih uresničili, pa bi potrebovali kar precej takih košarkarskih zanesenjakov, kot je Jure Krečič. (jan)

totip

1. — prvi	X
drugi	1 2
2. — prvi	1
drugi	X 2
3. — prvi	2
drugi	1 X
4. — prvi	2
drugi	X 1
5. — prvi	X
drugi	1 2
6. — prvi	1
drugi	X 2

kratke vesti

V Belgiji zmagal domačin

BRUSLEJ — Drugo etapo dirke po Belgiji je dobil domačin Rudy Patry. Anglež Yates ohranja vodstvo na skupni lestvici s 7. prednosti pred Nizozemcem Maasenem.

Padalci v Portorožu

PORTOROŽ — Na mednarodnem padalskem tekmovanju za 6. pokal Casinò, ki se je včeraj pričel na sečoveljskem letališču, se za dragoceno lovoričko poteguje 48 padalcev v zastopstvu 16 ekip iz Avstrije in Jugoslavije. Na svečani otvoritvi je udeležence in spremljevalce pozdravil in jim zaželel ugodno bivanje na slovenski obali sekretar izvršnega odbora Obalnega letalskega centra Janez Bauman. Po prvi seriji treh skokov sta v vodstvu jugoslovanska državna reprezentanta iz Lesc Darko Svetina in Benjamin Šmit, ki sta po trikrat doskočila v sam center. Ekipno vodi ekipa ALC. Danes bo druga serija treh skokov, prav tako na letališču v Sečoveljah, jutri pa še najbolj atraktiven del pokala, skoki na portoroško plažo in v morje. (Kreft)

Rešeno vprašanje tujcev pri goriškem prvoligašu Vargas in Johnson pri S. Benedettu

Josè Vargas in George Johnson: to je dvojica tujcev, ki bo v letošnjem prvenstvu igrala za goriški San Benedetto. Tako je včeraj popoldne potrdilo vodstvo goriškega prvoligaša, ki je za oba igralca odštelo nekaj čez 600 milijonov lir. S tem se dokončno zaključila serija polemik in odprtih vprašanj, ki so zadevala prav imena dveh tujcev, ki naj bi igrala za goriško moštvo. Sicer je bilo največ besed izrečenih v zvezi s Cuckom Aleksinasom, ki je po mnenju goriškega vodstva preveč nategoval vrh in zahteval nemo-gočo vsoto za svoj obstanek v Gorici. Čeprav pri San Benedettu tega niso javno povedali, kaže, da je Aleksinas zahteval več, kot je goriška ekipa odštela za oba nova tujca.

Josè Vargas (letnik 1963) je 208 cm visoki center, ki je nekaj let igral med profesionalci v Dallasu, lani pa je nastopil za Bancoromo. O njem velja povedati, da je bil na zadnjih južnoameriških igrah nagrajen kot najboljši košarkar, ki je odločno prispeval, da je Dominikanska Republika premagala

celo ZDA. Glavna značilnost Vargasa pa so odbite žoge, ki jih med srečanji ulovi v dokaj visokem številu.

Gotovo bolj znan je George Johnson (letnik 1956, višina 202 cm), ki je sedem sezon igral v prvenstvu NBA. Lani pa je nastopil v Španiji, kjer je za Badayoz igral v A-2 ligi. Tu je bil dokaj uspešen v metih na koš, saj je povprečno na tekmo dosegel 29,9 točke, odstotek odbitih žog pa znaša 12,8. Novi igralec San Benedetto se je izkazal tudi v metih za 3 točke, saj je njegov končni obračun presegel 45 odstotkov.

Oba igralca bosta dospela v Gorico 16. avgusta, že naslednji dan pa bosta na voljo trenerju Bosiniju in soigralcem za skupne priprave.

Z rešitvijo tega vprašanja je goriška ekipa nared za bližnje prvenstvo. Po prvih ocenah lahko rečemo, da trener Bosini razpolaga z dokaj homogeno ekipo, ki bo brez dvoma tudi bistveno spremenila način igre. Z odhodom Aleksinasa in s prihodom dveh hitrih

košarkarjev kot sta Johnson in Vargas, bo igra San Benedetto precej hitrejša in verjetno tudi bolj zanimiva za oko. Na svoj račun bodo tako prišli predvsem Vitez, Gnechhi in Borsi, ki imajo značilnosti hitrih igralcev, kar lani niso v celoti pokazali zaradi zahtev, ki jih je v prvi vrsti narekoval počasen tempo Aleksinasa.

Prav tako včeraj so pri goriškem društvu rešili tudi vprašanje sponzorizacije. San Benedetto bo namreč še za eno leto glavni sponzor ekipe in v ta namen je nakazal ekipi 600 milijonov lir, vsota, ki jo bodo povečali, če se bo moštvo vključilo v play out ali bo napredovalo in se udeležilo srečanja za naslov italijanskega prvaka.

Od danes dalje pa se je odprla tudi abonmajška kampanja. Mesto v zlatem parterju bo za vso sezono veljalo 450.000 lir (vstopnica za eno srečanje bo stala 30.000 lir). Cene ostalih abonmajev pa so: družinski parter 210.000 lir (25.000 lir), tribuna 240.000 lir (18.000 lir) ter stranska tribuna 120.000 lir (10.000 lir). (R. Pavšič)

obvestila - obvestila

FC PRIMORJE priredi v dneh 12., 13., 14. in 15. t. m. ŠPORTNI PRAZNIK v prostorih KD Prosek-Kontovel. Delovali bodo dobro založeni kioski. Za zabavo bodo poskrbeli ansambli Furlan, Pomlad in Evergreen. V nedeljo, 13. t. m., bo na prosekem nogometnem igrišču tradicionalna nogometna tekma STARI-MLADI ob zvokih prosekške godbe na pihala.

ŠD ZARJA priredi v dneh 12., 13., 14. in 15. t. m., tradicionalni ŠPORTNI PRAZNIK na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Delovali bodo dobro založeni kioski, za zabavo pa bosta poskrbela ansambel Big Bolero Band in ansambel KRT iz Kamnika. V nedeljo, 13. t. m., bo mednarodni balinarski turnir v četvorkah.

ŠZ JADRAN sporoča, da je zaradi zasedenosti trenerjev Valterja Vatovca in Jureta Krečiča z Jadranovim članskim in mladinskim moštvom začasno prekinjena Jadranova poletna šola na Opčinah in v Nabrežini.

ZŠSDI obvešča udeležence košarkarskega tabora v Pulju, da se morajo za prevoz

obrniti na svoje matično društvo, ker je za avtobus bilo prijavljenih nezadostno število oseb. Zbor vseh udeležencev za 1. izmeno bo 16. t. m., med 10. in 12. uro v Zlatnih Stjenah (Pulj).

KOŠARKARSKI KLUB BOR IN ŠD BREG

obveščata, da se priprave za skupno ekipo (letnika '73 in '74) pričnejo 16. t. m. ob 18. uri v Borovem športnem centru pri Sv. Ivanu. Priprave za člansko in mladinsko ekipo Bor Radenska pa se pričnejo 21. t. m. ob 17. uri, prav tako v BŠC.

ŠD KONTOVEL obvešča, da se začenjo treningi za letnik 1973 in 1974 danes, 11. t. m., ob 19. uri na kontovelskem odprtem igrišču.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET sporoča, da je zbor Poletovih tečajnikov 1. izmene (od 16. do 23. t. m.) za Pulj v sredo, 16. t. m., ob 7.45 v Prosvetnem domu na Opčinah, od koder bo odhod v Pulj.

ŠD SOKOL sporoča, da je zbor Sokolovih tečajnikov prve izmene (od 16. do 23. t. m.) za Pulj v sredo, 16. t. m. ob 7.30 na trgu v Nabrežini, od koder bo odhod v Pulj.

Čas prijateljskih tekem

V okviru praznika krvodajalcev nabrežinske sekcije so odigrali tudi prijateljsko tekmo v minibasketu med Sokolom in San Marcom. Na sliki Maria Magajne vidimo ekipi Sokola in S. Marca.

Od časa do časa kak plezalec sestopi, približa se avtomobilu, seveda je tudi ta zadnji model ne vem katere hiše, in zviša glas kasetofona. Kričaje, da bi le preglasili ritmično rock glasbo znanega londonskega ansambla, se nato pogovarjajo o tem ali onem problemu, ki ga nudi nekaj metrov visoka stena, o osmi ali deveti stopnji, ali pa o najnovejših copatah, s katerimi se približa celo deseti stopnji. O gorah niti besedice. Ni jim mar za vremenske razmere v hribih, kajti tja se ne bodo nikoli odpravili, montblanski ledeniki so jim bolj tuji kot osamljena japonska kmetija in Hermann Buhl ali

Walter Bonatti sta zanje neznani imeni. Sam pri sebi se sprašujem, ali je mogoče to tista nova filozofija alpinizma, ki si jo je zaželel Messner v šestdesetih letih in ki so jo v istem obdobju uveljavili ameriški plezalci. Harlin, Robbins, Heming in Chouinard so v prekrasni kalifornijski dolini Yosemite z akrobatskim plezanjem v samih kopalkah, brez nepotrebnih klinov in svetrovcev, skušali spremeniti mišljenje starokopitnih alpinistov.

Mišičaste, od treningov izurjene roke in izreden smisel za ravnotežje so nadomestili tehnične pripomočke.

Toda v tistih ljudeh je živel tudi ideal. Kljubovali so "urejeni" ameriški družbi in na vse načine skušali živeti izven nje. Hoteli so se spojiti z naravo. Spali so v šotorih, hrano pa so si služili s tem, da so pobirali smeti po narodnem parku. Zvečer, ko je bilo dela ali plezanja konec, so posedali pri tabornem ognju in ob kitari prepevali stare country pesmi. Novi Indijanci pa se niso zadovoljili samo s težavnimi, gladkimi in suhimi, od sonca segretim stenami. Zaželeli so si divjega boja in neizmerne svobode, to pa nudi le visokogorski svet. Odpravili so se v Alpe, v Himalajo in Patagonijo.

Njihov novi način plezanja, a tudi politično nezadovoljstvo, sta kmalu dosegla Evropo. Mlada generacija alpinistov je opustila tehnično plezanje, ki je zaustavljalo razvoj gornštva, in se lotila novih, zahtevnih smeri, ki so krepko presegale do tedaj skrajno točko šeste stopnje. Sedma stopnja je postala realnost tudi v Alpah, uveljavil pa se je tudi free climb ali prosto plezanje, kar pomeni, kot smo že nekajkrat povedali, napredovanje v steni brez tehničnih pripomočkov. Toda beseda "prosto" je za generacijo sedemdesetih let pomenila tudi prostost oziroma svobodo. Skušali so se znebiti, podobno kot prej Američani, vseh su-

Eden največjih alpinistov vseh časov Hermann Buhl, ki je leta 1957 izginil na karakorumskem sedemtisočaku Cogolisi

ženjstev našega časa. Velike, svetle ideje so jih gnale v nedotaknjeni svet narave.

Človek pa ni ustvarjen, da bi gojil velike ideje.

Iz free climb je naredil suhoparen šport. Iz velikih smeri sedme in osme stopnje, ki so jih v dolomitkih stenah speljali plezalci, kot so npr. Heinz Mariacher, Reinhold Schiestl, Manolo in drugi, je človek ustvaril tekmovalna na kratkih previsnih skalah v plezalnih vrticah.

Cigareta je dogorela, tudi roke so se odpočile in spet primem za skalo in se trudim v težavnem prečenju meter od varnih tal. Občutek imam, da se pri vsakem metru širi obseg mojih rok, trlikšen je napor. Zadovoljen sem, saj vem, da mi bo to zelo koristilo na težjih turah v gorah. V gorah! Kdo ve, če tudi ti plezalci, ki se brezbržno sprehajajo po zahtevnih skalah, mislijo na poletne vzpone. Verjetno ne. Večina izmed njih se zadovolji s takimi podvigi, ki so samo nekaj metrov oddaljeni od avta. Prepolni so vplivov sodobne družbe, da bi se jih mogli znebiti. In vendar so spretnejši od marsikate-rega zagrizenega gornika, samo mišljenje je različno.

Potem ko so ženske že izpeljale dve tekmi za svetovni pokal na smučiščih v Argentini

Za moške premiera v Avstraliji

Resda so v ospredju poletni športi, druga za drugim se vrste privlačna atletska tekmovanja, na vodah se merijo veslači in jadralci pa plavalci, vendar so že na štartu tudi alpski smučarji in smučarke. Že nekaj časa ne mine poletje, da se najboljši smučarji in smučarke ne bi selili na sneg južne poloble, v Novo Zelandijo, Avstralijo, Čile in Argentino, kjer iščejo zimsko okolje, da bi kar najbolje pripravljeno dočakali december in druge zimske mesece v Alpah in Skalnem gorovju v Ameriki.

Zlato pravilo je že, da tekmovalci in tekmovalke, ki ne zamenjajo poletja s snegom južne hemisfere, decembra, januarja, februarja in marca, ko je tekmovalna sezona na vrhuncu, nimajo pravih možnosti. Prav zaradi tega, ker svetovna elita alpskega smučanja zamenja julija ali avgusta poletje za zimo, so se prireditelji svetovnega pokala v alpskem smučanju odločili, da tudi avgusta pripravijo tekme za svetovni pokal, obenem pa s tem popularizirajo to zvrst pod Ekvatorjem, kjer si že razmeroma dolgo časa prizadevajo za razcvet tekmovalnega smučanja in s tem seveda tudi zimskega turizma. Te zamisli ne pušča v nemar tudi Mednarodna smučarska zveza, ki podpira želje smučarskih središč južne poloble, že dolga leta nazaj, natanko 1966. leta pa je šla celo tako daleč, da je Portillu v Čilu zaupala izvedbo sve-

Alberto Tomba

tovnega prvenstva v alpskih disciplinah. Šestdeseta smučarska leta, ko je na svetovnem prvenstvu v Čilu napovedal svoje tri olimpijske kolajne nepozabni francoski as Jean Claude Killy, v slalomu pa je osvojil naslov svetovnega prvaka Carlo Senoner iz Grödna, so šla že domala v pozabo, na jugu pa smučarski delavci še zmeraj vztrajajo, da bi imeli stik s svetom tudi na ravni svetovnega pokala. To se je doslej posrečilo le Argentincem, letos pa so se jim pridružili še Avstralc, ki bodo imeli ta konec tedna svojo premiero svetovnega pokala. Medtem

ko so ženske v znanem argentinskem smučarskem središču Las Lenasu, kjer je prav te dni velika atrakcija Napoli-jev nogometaš Diego Maradona, ki se je v odmoru med eno in drugo sezono spravil tudi na smuči, že opravile smuk ter superveleslalom, pa imajo fantje v Thredbu, na avstralskih smučiščih, ta konec tedna veleslalom in slalom (prvo tekmo so že izpeljali danes ponoči).

Vodstvo jugoslovanske ženske reprezentance je nekaj časa omahovalo glede treninga in udeležbe na svetovnem pokalu v Argentini, zadnji hip pa se je odločilo, naj glavnina s svetovno prvakinjo v slalomu Matejo Svet ostane doma, v Las Lenasu pa sta odšli le Andreja Potisk in Nataša Bokal. Izkazalo se je, da sta direktor jugoslovanskih alpskih reprezentanc Tone Vogrinec in glavni trener ženske ekipe Jože Drobnič ravnala modro, kajti cvet ženskega alpskega smučanja v Argentini ni imel kaj prida možnosti za vadbno, to pa naj bi bil poglaviti smoter jugoslovanske ženske vrste, ki od štarta v smuku in superveleslalomu res ne more pričakovati kaj posebnega. Prav zaradi slabih razmer za vadbno bodo tudi vse reprezentance po končanem tekmovanju zapustile Argentino in se morda preusmerile v Avstralijo ali pa kar na domače alpske ledenike.

JOŽE DEKLEVA

Spored svetovnega pokala

MOŠKI

11.-12. 8., Thredbo (Avstral.): slalom in veleslalom.
24.-26. 11., Park City (ZDA): slalom in veleslalom.
29. 11., Waterville Valley (ZDA): veleslalom.
2.-3. 12., Mount St. Anne (Kan.): slalom, veleslalom.
9.-10. 12., Val d'Isere (Fr.): smuk in superG.
12. 12., Sestriere (It.): superG.
16. 12., Val Gardena (It.): smuk.
17. 12., Madonna di Campiglio (It.): slalom.
21. 12., Saalbach-Hintergl. (Av.): smuk.
6.-7. 1. 1990, Kranjska gora (Jug.): slalom in veleslalom.
13.-14. 1., Garmisch-Partenkirchen/Bad Wiessee (ZRN): smuk, slalom, kombinacija.
20.-21. 1., Kitzbühel (Av.): smuk, slalom in kombinacija.
23. 1., Adelboden (Švi.): veleslalom.
27.-28. 1., Wengen (Švi.): smuk in superG.
3.-4. 2., Chamonix-Megeve (Fr.): smuk in superG.
6. 2., Courmayeur (It.): superG.
11. 2., Laax (Švi.): smuk.
3.-4. 3., Jasna (ČSSR): slalom, veleslalom.
8. 3., Geilo (Nor.): slalom.
10. 3., Hamsedal (Nor.): superG.
12. 3., Sälen (Šve.): slalom.
17.-18. 3., Are (Šve.): smuk in paralelni slalom.

ŽENSKES

23.-25. 11., Park City (ZDA): slalom in veleslalom.
2.-3. 12., Vail (ZDA): veleslalom, superG.
9.-10. 12., Steamboat Springs (ZDA): smuk, slalom in kombinacija.
16.-17. 12., Panorama Resort (Kan.): dva smuka.
6.-7. 1. 1989, Piancavallo (It.): slalom in veleslalom.
13.-14. 1., Haus (Av.): smuk, slalom in kombinacija.
16. 1., Kitzbühel (Av.): superG.
20.-21. 1., Maribor (Jug.): slalom in veleslalom.
26. 1., Pfronten (ZRN): smuk.
27. 1., Lenggries (ZRN): superG.
28. 1., Berchtesgaden (ZRN): veleslalom.
3.-4. 2., Brigels (Švi.): smuk, veleslalom.
10.-11. 2., Meribel (Fr.): smuk, superG.
3.-4. 3., Candanchu (Šp.): slalom in veleslalom.
10.-11. 3., Stranda (Nor.): smuk, slalom.
13. 3., Vemdalen (Šve.): slalom.
14. 3., Klövsjö (Šve.): veleslalom.
16. 3., Are (Šve.): superG.
18. 3., Are (Šve.): paralelni slalom.

Iz zvezde v navijača

Medtem ko se njegovi klubski tovariši potijo po Apeninskem polotoku, na treningih in prijateljskih tekmah, se Maradona hladi in zabava na južni polobli. Kaže, da se je navdušil za smučanje. Pridno vadi, a udeležil se je tudi nagrajevanja prvega ženskega superveleslalomu za svetovni pokal, na katerem je dokaj nepričakovano zmagala Wachterjeva (Telefoto AP)

Umetni sneg lahko marsikomu prekriža račune

Kakor se najboljšim alpskim smučarjem na svetu pogosto primeri, prizanešeno pa ni tudi tekmovalkam, da imajo na začetku tekmovalne sezone zadnje dni novembra opravka z umetnim snegom, kot denimo v Sestrieresu, ki mu je že nekajkrat pripadla čast, da začenja sezono svetovnega pokala, se moškemu delu karavane svetovnega pokala ne godi bolje tudi v avstralski zimi. Smučišča za prvo avstralsko prirediteljo svetovnega pokala, za današnji veleslalom (zaradi časovne razlike je bil na sporedu že danes ponoči) in jutrišnji slalom, so morali prekriti z umetnim snegom, ker so na belo mano izpod oblakov tudi sredi zime avstralski prireditelji čakali zama.

Se dobro sploh, da je zima vsaj malo pokazala zobe, da je mlo vreme zamenjal vsaj nočni hlad, v katerem živo srebro v Thredbu pade na minus 10 stopinj Celzija, tako da topovi ponoči bruhajo umetni sneg s polno močjo, drugače avstralske otvoritve svetovnega pokala sploh ne bi bilo. Toda nekateri tekmovalci, ki se pripravljajo v Thredbu na prvi štart v 24. sezoni svetovnega pokala, s tem umetnim snegom, ki ga resda na tenko prekriva tudi naravni, niso prav zadovoljni. Tako je glavni trener jugoslovanske moške alpske reprezentance Matjaž Kranjc v telefonskem pogovoru dejal, da imajo Tomaž Čizman in drugi v

ekipi kar precej preglavic, ker se še niso privadili na umetni sneg, podobno pa je tudi z drugimi reprezentancami, Švicarji, Švedi, Francozi in Zahodnimi Nemci, ki so se prav tako pripravljali na začetek svetovnega pokala na Novi Zelandiji. Nekoliko na boljsem so vsekakor Avstrijci, Norvežani in Američani, ki so že nekaj časa v Thredbu in imajo umetni sneg že v nogah.

Trener Matjaž Kranjc je tudi namignil, da jugoslovanski najboljši veleslalomist Tomaž Čizman, ki je na letošnjem svetovnem prvenstvu v Vailu osvojil v superveleslalomu bronasto kolajno, še ni v pravi vrhunski formi. Čizman je v tem poletju zamenjal smuči, z Elanovih je prešel na Rossignol, toda že na Novi Zelandiji se je zataknilo, saj ni pravočasno dobil ustreznih smuč, tako da je njegova vadba nedvomno trpela.

Nasploh pa kaže, to je potrdila tudi veleslalomka tekma na Novi Zelandiji, da ima Matjaž Kranjc, ki je na vodilnem mestu v moški reprezentanci zamenjal Jožeta Šparovca, solidno veleslalomsko ekipo. Mariborčan Kranjc je že pod Šparovčevim vodstvom v reprezentanci skrbel za veleslalomsko vadbno, medtem ko je glavni trener vadi z reprezentanti slalom, po odhodu Jožeta Šparovca v Kanado, kjer je pre-

vzel mesto trenerja v British Columbij, pa je slalomski trener postal Škofječan Jaro Kalan.

Po novem so kvote posameznih reprezentanc za udeležbo na tekmah svetovnega pokala zmanjšane, tako da bo imela Jugoslavija sedaj pravico štartati v veleslalomu s šestimi tekmovalci, v slalomu pa s štirimi. Jugoslavijo v veleslalomu v Avstraliji zastopajo Tomaž Čizman, Robert Žan, Sašo Robič, Klemen Bergant, Gregor Grlic in Uroš Markič, v slalomu pa Grega Benedik, Robert Žan, Klemen Bergant in Urban Planinšek.

Največja zagonetka so trenutno nedvomno Italijani, ki so zadnji prišli v Avstralijo. Niso se udeležili ne treninga na Novi Zelandiji ne tamkajšnjih tekem. V Thredbo so prišli s treninga na Marmoladi, zato se utegne zgoditi, da bo Alberto Tomba s svojo četo med tistimi, ki jih lahko preseneti umetni sneg.

Sicer pa je v Thredbu, v pogorju Koscinski, kot se je pisal Poljak, ki je raziskal ta masiv v Južnem Novem Walsu, kakih osem ur z avtomobilom oddaljenem od Sydneya, te dni kaj živahno. Tu se poleg pisane karavane najboljših alpskih smučarjev tare tudi turistov. Od smučanja sicer nimajo veliko, ker so samo tekmovalne proge prekrite z umetnim snegom, z vremenom pa so lahko zadovoljni. (J. D.)

naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje

Pohod v Dolomite Brente

Čprav so prireditelji SPDT udeleženi enotedenskega pohoda v Dolomite Brente in na Presanello že seznanili o vseh podrobnostih, je vendarle primerno, da vsaj na kratko obnovimo ves program. Odhod tržaških planincev je napovedan za soboto, 26. avgusta, ob 6. uri s Trga Ulpiano izpred sodne palače. Potovali bodo z avtomobili mimo Quarta D'Altino, Trevisa in Bassana del Grappa do Tridenta in Madonne di Campiglio, kjer bodo pri koči Valesinella pustili avte. Že istega dne se bodo izletniki povzpeli do koč Tucket, kjer bodo prenočili.

Naslednji dan, v nedeljo, 27. avgusta, bo na vrsti vzpon po zavarovanih poteh mimo koč Alimonta na Campanile Alto in Campanile Basso do koč Pedrotti-Tosa. Ta dan bo hoje za približno 6 ur in pol. V ponedeljek, 28. avgusta, bo spet naporen dan, saj bo zavarovana pot preko Vedrette della Tosa in Vedrette D'Ampez popeljala planince od koč Pedrotti-Tosa do koč 12 Apostoli. Skupno bo hoje za 5 ur. V torek, 29. avgusta, se bodo izletniki vrnili v koč Valesinella in si naslednji dan ogledali tamkajšnje naravne zanimivosti ter kraj Madonna di Campiglio.

Za tiste planince, ki niso vajeni zavarovanih poti, pa so prireditelji poskrbeli lažjo varianto. Ti se bodo v nedeljo podali iz koč Tucket po Sentiero Orsi do koč Pedrotti-Tosa, od tam pa se bodo naslednji dan spustili v dolino D'Agola in od tam do koč Valesinella, kjer bodo počakali ostale držeže, ki bodo prišli naslednji dan.

Na sporedu je še vzpon na 3558 metrov visoko Presanello. Pod njena pobočja se bodo planinci odpravili v četrtek, 31. avgusta, in se povzpeli do koč Denza. V petek, 1. septembra, bo sledil vzpon na Presanello, do vrha katere je približno 6 ur hoje, delno po ledeniku, zato je potrebna primerna oprema: cepin, dereze, dve vponki, varnostni pas, dve vr-

vici, temni naočniki in rokavice. Še isti dan bo povratek v koč Denza, iz katere se bodo udeleženci pohoda v soboto, 2. septembra, spustili v dolino in se vrnili v Trst. Upati je samo, da bo vreme lepo.

Vzpon na Grossvenediger

Avstrijske ture s svojimi tritisočaki imajo tudi svoj čar, kateremu se planinci ne more odreči, zato ga vleče tudi v to sivokamni gorstvo. SPDT se je v tej sezoni odločilo, da popelje svoje člane na drugi avstrijski vrh, na 3674 m visoki Grossvenediger.

Udeleženci vzpona na to goro se bodo z osebnimi avtomobili odpravili iz Trsta v nedeljo, 13. avgusta, ob 6.30 izpred sodne palače. Preko prelaza Monte Croce Carnico bodo vozili mimo Lienza do kraja Tauernhaus blizu predora Felbertauern. Tam se bo pričel vzpon do Neue Prager Hütte, do katere je približno pet ur hoje. Izletniki bodo v koči prespali, naslednji dan, 14. avgusta, pa se bodo podali na vrh gore. Do vrha je 3 ure in pol hoje po snežišču in ledeniku. Za vzpon je potrebna primerna oprema: cepin, dereze, varnostni pas, vponke, vrvice, rokavice in temni naočniki.

Še istega dne je predviden povratek v koč in od tam v dolino, odkoder se bodo planinci vrnili v Trst.

Izlet na Gorenjsko

Gorenjski planinci se hočejo oddolžiti spominu za slovensko planinstvo zasluznemu župniku v Dovjah, Jakobu Aljažu, in mu postaviti spomenik. Aljaž je pred sto leti prevzel župnijo v Dovjah in se, poleg dušpastirskega dela, posvetil širjenju slovenske planinske zavesti kot protiutež prodirajočemu nemškemu osvojanju naših gor. Njegova zasluga je, da je Triglav, simbol slovenstva in našega boja proti zatiralcem, ohranil za slovenske rodove planincev.

Na Dovjah pripravljajo zato veliko svečanost, ki bo v nedeljo, 27. avgusta.

Primerno je, da se s svojo prisotnostjo tudi mi spomnimo triglavskega župnika Aljaža in se poklonimo njegovemu spomenu, zato prirejajo Smučarski klub Devin, planinski odsek SZ Sloga in SPDT skupni avtobusni izlet na Gorenjsko. Vpisovanje poteka na ZSSDI (tel. 744249) in pri predstavnikih društev. Pohitte z vpisom, saj je izlet primeren za vse.

Na Mangartu je vreme ponagajalo

Vreme je malo zagodilo 15 udeležencem nedeljskega izleta na Mangart, ki ga je vodil Peter Suhadolc. Izletniki so se pripeljali z avtomobili do sedla Mangart okrog 10.30. Tu so se razdelili v dve skupini. Deset planincev se je usmerilo na vrh po slovenski zavarovani poti, pet pa je izbralo lažjo italijansko smer. Spešili so proti vrhu, ki so ga ovijale megle, ker je bila nevarnost, da jih preseneti še nevihta. Obe skupini sta se srečali na

vrhu gore, vendar sta tam ostali malo časa, saj je močno pihalo, precej je bilo hladno, razgleda pa nobenega. Vsi so sestopili po italijanski strani in se dokaj premraženi zbrali v koči, kjer so se malo ogreli. Eden od udeležencev je bil prvič na takem vzponu, skupini Tržačanov pa se je to pot pridružila članica SPD iz Gorice. Na splošno je izlet uspel, nihče pa nič ne more proti temu muhastemu poletju, ki nam doslej ni privoščilo daljšega obdobja lepega vremena. (L. A.)

Zanimivo predavanje Štefana Breclja pri AO SPDT

V petek je bil na sedežu alpinističnega odseka SPDT v Ul. Carducci 8 sestanek, ki spada v okvir rednega delovanja naših alpinistov in katerega se je udeležilo lepo število članov, ki so opravili vrsto zanimivih vzponov. Za popestritev sestanka je bil tokrat zadolžen zamejski plezalec Štefan Breclj, ki je z barvnimi

diapozitivi prikazal nedavno plezarijo štirih članov AO na Huascaran Sur. Naslov predavanja je bil »Peru: od Cordillere Blance do Machu Pichu« in je dovolj zgovoren, saj je že iz njega razvidno, da je bilo slednje razdeljeno na dva dela: na »alpinistični« in na »turistični«.

Alpinisti Štefan Breclj, Štefan Ukmar, Boris Siega in Gilberto Skerl so poskušali naskok na najvišji vrh Peruja Huascaran Sur, vrha pa niso dosegli, ker jim je za to zmanjkalo časa. Za »alpinistični« del potovanja so namreč odredili osem dni, žal pa jih je peti dan, ko je bilo že vse pripravljeno za končni naskok, slabo vreme, ki je nato trajalo nekaj dni, priklenilo v vrhni bazi na višini 4800 metrov. Nič hudega, saj so se alpinisti »potolazili« s krasno turo po Peruju, na kateri so si ogledali Cusco, Machu Pichu, jezero Titicaca in še marsikaj zanimivega.

Poletna dvojna številka Planinskega vestnika

Uvodni članek junijske in julijske številke Planinskega vestnika je posvečen izrednim alpinističnim podvigoma, ki sta ju pred kratim opravila Tomo Česen, ki je sam preplezal severno steno himalajskega sedemtisočaka Kumbakarne, in Viki Grošelj, ki je v desetih dneh preplezal tako najvišji vrhna svetu Everest in četrti najvišji vrh Lhotse, Stanko Klinar, Tone Strojtn, Edo Škulj, Gregor Klančnik, Miha Potočnik in France Voga so prispevali vrsto člankov o Jakobu Aljažu, ki je točno pred sto leti prispel v Dovje.

Prijetni in sproščujoči, da zadaja vate dihalne slovenske zemlje, so sestavki Raika Terpina (Utrinki slovenske pomladi), Petra Vovka (Sanjski svet kresne noči), Jožeta Gostinčarja (Med Struco in Sorico) in Leopolda Petauerja (Svojevrsna pravda na Jelovici), rubrika društvenih novic pa med drugim prinaša nekaj informacij o 85-letnici SPDT.

Huascaran Norte (levo) in navjhlji vrh v Peruju, Huascaran Sur (6768 m, desno), katerega so pred kratkim naskakovali alpinisti AO SPDT

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 3.500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povzra.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%, IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

11. avgusta 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Dolgotrajno hudo deževje glavni krivec za železniško katastrofo v mehiški državi Sinaloa Pri iztirjenju brzega vlaka na mostu čez reko Bamos v narasli vodi ob življenje približno 150 potnikov

CIUDAD MEXICO — Po podatkih mehiških oblasti naj bi približno 150 ljudi umrlo v hudi železniški nesreči, do katere je prišlo v sredo pri vasi Oponte sul Rio Bamos, približno osemdeset kilometrov od mesta Los Mochis v zvezni državi Sinaloa na severu Mehike. Nesreča se je pripetila zaradi podrtega mostu na reki Bamos, tako da so lokomotiva in osem vagonov brzega vlaka, ki je vozil od Mazatlana do mesta Mexicali Ciotta na meji z Združenimi državami Amerike, zgrmeli v deročo reko.

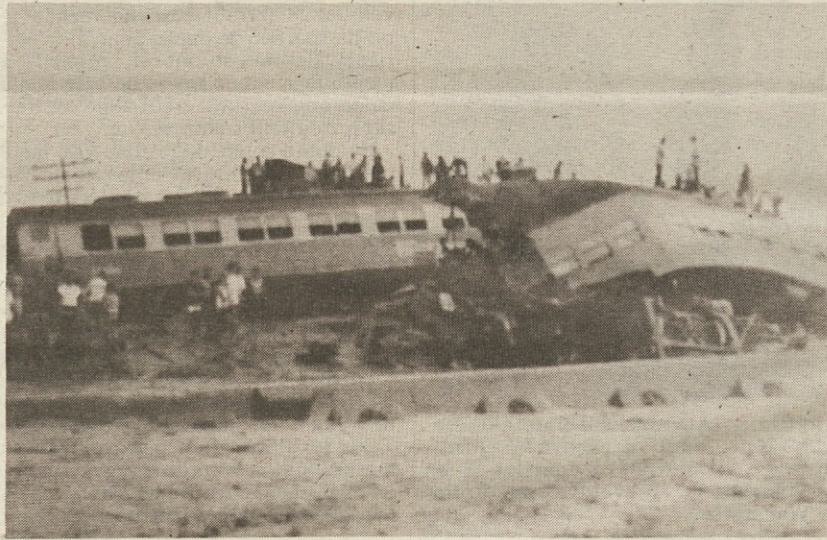
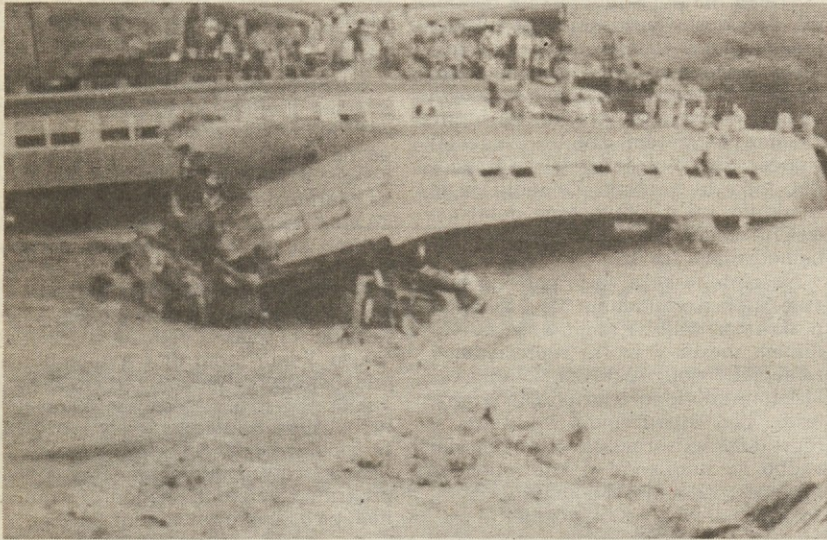
V zadnjem času je nad področjem, kjer se je pripetila nesreča močno deževalo, tako da je reka Bamos močno narasla in odnesla tudi del železniškega mosta. Kdaj je do tega prišlo, še niso ugotovili, vendar pa nekateri trdijo, da se je most zrušil tik preden je pripeljal vlak, tako da strojevodji Emilio Gonzales in Jeronimo Cardona, ki sta tudi izgubila življenje v nesreči, po vsej verjetnosti sploh nista opazila, da je proga prekinjena.

Reševalne ekipe so doslej iz vagonov in vode potegnile 83 trupel, prav gotovo pa bo dokončno število mrtvih precej večje. Brzi vlak, ki pa je po pisanju mehiškega tiska bil brzec le po imenu, je bil natrpan z ljudmi. Kot kaže, se je smrti v reki uspelo rešiti približno sto potnikov, ki so se takoj po iztirjenju vlaka vrgli v reko in splavali na varno. V nesreči je bilo precej potnikov tudi ranjenih. Ranjence, med katerimi jih je nekaj huje poškodovanih, so prepeljali v bolnišnice v Los Mochisu.

Na kraj nesreče sta včeraj prispela tudi guverner zvezne države Sinaloa Francisco Labastida Ochoa in generalni direktor mehiških državnih železnice Carlos Orosco Sosa, da bi skupaj koordinirala delo reševalnih ekip. Pri reševanju sodelujejo tudi nekateri oddelki mehiške vojske in policije, ki pa imajo pri delu precej težav, saj je področje, na katerem se je pripetila nesreča izredno težko dostopno.

Dokončno število žrtev te hude nesreče, ki je po doslej znanih podatkih ena najhujših v zgodovini mehiških železnice, bo mogoče določiti šele v prihodnjih dneh, ko naj bi bilo tudi znano število potnikov, ki se je peljalo z vlakom in ko bodo iz vagonov in vode potegnili vsa trupla nesrečnih potnikov.

Na slikah AP: iztirjeni vlak na mostu na reki Bamos.

Napetost med marinci in panamsko vojsko

PANAMA — Ameriški marinci in panamske obrambne sile (FDP) so na robu spopada. Vse se je začelo v sredo pozno popoldne, ko so marinci aretirali 29 Panamcev, ki so se nahajali v tako imenovani ameriški coni oporišča Fuerte Amador. Med aretiranimi je tudi svak predsednika Noriega in devet članov FDP. Aretacijo so opravili marinci oddelka južne komande Southcom.

Po aretaciji je začela napetost postopoma naraščati, z obeh strani pa letijo očitki o kršenju pogodbe, ki sta jo leta 1977 podpisala tedanja predsednika Carter in Torrijos. Pogodba se nanaša na skupno vojaško panamsko-ameriško oporišče Fuerte Amador. Tu je med drugim tudi generalni štab Antonia Noriega. Glasnik ameriških čet v Panami je izjavil, da so marinci naleteli na skupino panamskih vojakov, ki so se brez pravega vzroka »potikali« po ameriški četrti oporišča. Aretirali so jih, kmalu po tem pa so se začeli izgred. Panamska prometna policija je kot povračilni ukrep ustavila ameriško vojaško vozilo, ki je vozilo po mestu brez obveznega spremstva. Marincem so priskočile na pomoč enote Southcoma, ki so zadevo rešile le z ostrim besednim spopadom. Nekaj ur pozneje se je podoben dogodek ponovil, to pot pa so ameriški vojaki reagirali tako, da so zaprli nekatere panamske ulice z blindiranimi vozili, za nadzorstvo iz zraka pa so se poslužili tudi helikopterjev.

Banalni dogodki, ki pa lahko postanejo skrajno nevarni, so za Benamina Colamarca, liderja panamskih »bataljonov dostojanstva« očitni znak, da je sožitje med ameriško in panamsko vojsko nemogoče, Colamarca je tudi pojasnil, da so se neredi začeli že prejšnji petek. V Fuerte Amadorju so imeli slovesnost ob 6. obletnici imenovanja generala Noriega na čelo panamske vojske, bataljoni dostojanstva pa so komaj zaključili vežbanje proti ameriški »invaziji«. Mobilizacija enot Southcom je po mnenju Colamarca povsem neupravičeno in izzivalno dejanje. Istega mnenja je tudi vladna opozicija. Lider panamske krščanske demokracije Arellano Lennox je izjavil, da taki ukrepi samo slabšajo že itak napeto stanje v državi.

V Neaplju spet primer nezaželenega otroka Enomesečno Viviano so našli ob smetnjaku

Zaskrbljujoče razmere v italijanskih kampih

RIM — Po ponedeljkovi in torkovi karabinjerski akciji v 343 italijanskih kampih je komandant oddelka NAS polkovnik Rossetti, ki je vodil celotno akcijo, izročil ministru za zdravstvo De Lorenzu zaključno poročilo o vseh pregledih in sprejetih ukrepih med kontrolno akcijo.

Kot izhaja iz tega poročila, stanje v italijanskih kampih ni vzpodbudno. Od 343 pregledanih jih je le 128 takšnih, da v celoti izpolnjujejo vse predpise in zahteve, v vseh ostalih pa so karabinjerji odkrili večje ali manjše pomanjkljivosti.

V Kampaniji in na Siciliji so tako zaprli dve oziroma pet restavracij v kampih, ker so obratovale brez potrebnih sanitarnih in drugih dovoljenj. Med drugimi ugotovljenimi nepravilnostmi pa v poročilu največkrat zasledimo goljufanje turistov, shranjevanje pokvarjenih živil, pripravljanje hrane brez ustreznih sanitarnih dovoljenj, zamrzovanje živil z neustreznimi napravami, nedovoljeno odvajanje odpadnih voda, v mnogih kampih pa tudi niso izpolnjevali obveznih prijav turistov.

Slika kampov po posameznih deželah nam pokaže, da so največ nepravilnosti ugotovili na Siciliji, kjer so v vseh 17 pregledanih kampih odkrili kršitve predpisov, v Kalabriji, kjer je bil med 22 pregledanimi kampi, le eden povsem v skladu s predpisi, in pa v Dolini Aoste in Basilicatu, kjer med sedmimi oziroma šestimi pregledanimi kampi ni bilo niti enega, ki bi izpolnjeval vse zahteve. Kot kaže, je stanje najboljše v Emiliji-Romagni, kjer je bilo med 22 pregledanimi kampi kar 20 takih, v katerih karabinjerji niso odkrili nobene nepravilnosti. Dokaj dobro je stanje tudi v FJK, kjer so odkrili kršitve v 4 med 14 kampi.

NEAPELJ — V neki slepi ulici mestne četrti Vomero so prebivalci včeraj ponoči našli približno mesec dni staro deklico, ki jo je nekdo zapustil v bližini smetnjaka. Njen jok je najprej zaskrbel Anna Raucci, ki stanuje v bližnji stanovanjski hiši, novorojenko, ki je bila skrita v plastični potovalki, pa je našel njen sin.

Prvi zdravniški pregledi na pediatričnem oddelku bolnišnice Santobono so pokazali, da je deklica, ki jo sedaj imenujejo Viviana, zdrava, bila pa je precej premražena. Izkazalo se je tudi, da jo je mati, ali kdor jo je zapustil, nahranila le nekaj ur prej. Edino, kar zdravnike skrbi, je novorojenkina nenavadna bledica, ki pa jo v glavnem pripisujejo šoku, ki ga je Viviana utrpela. Dekletce se tudi dobro odziva na stimulacije in zdravniki ugotavljajo, da postaja iz ure v uro živahnejše.

Ljudje, ki stanujejo v sicer mirni ulici Vittorini, niso predsinočnim opazili nobenega sumljivega dogajanja v bližini njihovih domov. Policija, ki je takoj začela s preiskavami zato sumi, da je oseba, ki se je hotela znebiti deklice, prišla na kraj peš in odložila torbo, kot bi odložila vrečo z odpadki. Ljudje tudi trdijo, da ni bilo v soseski nobene nosečnice, zato je policija usmerila preiskave predvsem v mestne porodnišnice, kjer bo zbrala podatke o dojenčkih, ki so se rodili pred približno mesecem dni.

Na sliki (telefon AP): Viviana je v bolnišnici deležna posebne pozornosti.

